

Юлія Починок

Julia Poczynok

Антологія-підручник сучасної експериментальної поезії

E40

Antologia-podręcznik współczesnej poezji eksperymentalnej

E40

For your inspiration: <https://exoticsad.com/>

Починок Юлія. Антологія-підручник сучасної експериментальної поезії E40/ Юлія Починок. – International Publishers Company TatGroup, 2021. – 93с.

The Anthology of Modern Experimental Poetry (PL-UA) is extremely relevant today. First of all, for the Department of Literary Anthropology and Cultural Studies at the Jagiellonian University, where experimentalism and experimental culture are actively implemented. In fact, this textbook brings together prominent representatives of experimental poetry, which successfully complements the monograph 2015 “Ukrainian experimental poetry of the late XX - early XXI century: text, context, intertext” and an article focused on Polish and Ukrainian experimental poetry “Psychology & Democracy through Art and Journalism: Experimental Directions” (European Humanities Studies: State and Society, 2018). The concept of the textbook is designed to combine biography, text and critical material that will help students absorb information better. In addition, the book is designed to actually express the verbal experiment and publish readable (after Roland Bart) texts. In fact, the title of the anthology “E40” provokes mention the work of the Polish scientist and poet Julian Kornhauser “Signalism: a proposal for Serbian experimental poetry” (1981). Actually, the basis of the concept is travel poetry. Experiments while traveling. Prominent representatives in the anthology of this movement are Hryhoriy Semenchuk, Bozhena Boba-Dyga, Yury Kucheryavy, Sviatoslav Vakarchuk and Lutsya Dudzinska. We invite you to the interesting world of experimental poetry of Poland and Ukraine.

Юлія Починок & Роберт Пясковський

Julia Poczynok & Robert Piaskowski

УДК [821.161.2+821.162.1]’06-1(082.21)

International Publishers Company TatGroup

2021

@ Юлія Починок, 2021

@ International Publishers Company TatGroup, 2021

В меню:

**Григорій Семенчук
Марічка Вакарчук
Божена Боба-Дига
Юрій Кучерявий
Остап Сливинський
Галина Крук
Святослав Вакарчук
Юлія Починок
Ядвіґа Маліна
Анна Мазела
Луція Дудзінська**

W menu:

**Grygoriy Semenczuk
Mariczka Wakarczuk
Bożena Boba-Dyga
Yury Kuczeriawy
Ostap Slywyńsky
Halyna Kruk
Swiatosław Wakarczuk
Julia Poczynok
Jadwiga Malina
Anna Mazela
Łucja Dudzińska**

Григорій Семенчук

Книга з 40 верлібрів. Перші два були написані під час перебування на Віллі Деціуша в Кракові у 2018-ому.

гаряча інтеграційна вечірка

**коли ми приїхали сюди
нам сказали
«будьте обережні
у нас чутливі димові сигналізації»
«чутливі як письменники»
подумав я**

**а далі міркував
хто ж буде тим першим
переможцем лотереї
де джекпот
знайомство з польськими пожежниками**

виявилось
що цей джекпот
судилося зірвати мені

я нічого не палив
просто хотів
приготувати вечерю
банальну вечерю
перегріта олія
заморожені овочі
трошечки диму
і от
сигналізація евакуація протрація
усіх цих прекрасних поетів і прозаїків
які мешкають на середньовічній віллі.

пожежники поїхали
осад лишився
доповівши про фейкову тривогу
через українського піромана
і шанувальника
заморожених овочів
та найгірше
що зникла електроенергія
а ви ж певно знаєте
як важлива для письменника енергія

я дивився на сумного Губерта,
який не встиг зберегти важливий мейл
мені дуже захотілося якось розрадити його

я вже рік не пив
а тут з моїх уст зірвалося
«Хуберте а хочеш пива»
не встиг я почути відповіді
ми одразу сіли в його автомобіль
і поїхали в магазин

коли два письменники
польський і український
йдуть за пивом в магазин
то повертаються вони з горілкою
це закон

світла далі не було
ми сіли на кухні
розклали наїдки
дістали келихи
і почалася
постпожежна вечірка
двох сумних письменників

які чекають світла

згодом

коли пляшка була вже напівпорожня
до нас почали доєднуватися автори
які пропустили приїзд пожежників

хоч світла і не було

але вони були щасливі

що нарешті

за два тижні хтось проводить

інтеграційну вечірку

угорська письменниця

і британський поет

були трохи в шоці від наших

україно-польських темпів

споживання алкоголю

але вони теж старалися

бути на рівні з нами

дарма

бо ніколи не вженешся

за поляком і українцем

які споживають горілку

британець був змушений

бігти ще по дві пляшечки

бо він щоранку бігає

всі познайомилися і подружилися.

відкрили у собі найпрекрасніші

комунікативні властивості

які відкриває алкоголь

усе було добре

поки не

прийшов майстер

який

поремонтував світло

пам'ятаю

як я дякував йому

а що далі - terra incognita

бо йшла вже четверта пляшка

як опинився в кімнаті

не пам'ятаю

як все закінчилося теж

пам'ятаю лише

той прекрасний письменницький дух

якого не вистачало нам цих два тижні

щоб добре познайомитися

і стати майже рідними

я прокинувся зранку

в одязі

від смс з невідомого українського номеру

«заберіть свою машину будь-ласка»
«яку в біса машину подумав я
у мене немає прав
хто б забрав зараз мене
від цього трагічного похмілля
від цього суму, бо я не пив цілий рік
і тепер відчуваю чому»
у мене шалено боліло усе тіло
я ледь встав з ліжка
спробував дійти на кухню
а там уже снідала угорка
(сказала, що не
пам'ятає такого похмілля)
і британець
(він тепер нарешті знає,
де у нього печінка)
але попри це
вони подякували за вчорашній
прекрасний вечір

«якось повторимо»
відповів я. а потім подумав,
ну що ж ми повторимо
пожежу, зникнення електроенергії
та й взагалі
про алкоголь боляче навіть
подумати

ну нічого
переживеться якось
головне що всі мої сусіди
тепер знають
що я спеціаліст з гарячих інтеграційних
вечірок письменників.
не можете організувати
закличте мене
я вмію
швидко
якісно
під ключ.

gorąca impreza integracyjna

**kiedy tu przyszliśmy
powiedziano nam
«bądźcie ostrożni
mamy czułe czujniki dymu»
«wrażliwy jak pisarze»
Myślałem**

i dalej uzasadniono
kto będzie pierwszy
zwycięzca loterii
gdzie jest jackpot
znajomość polskich strażaków
okazało się
że ten jackpot
przeznaczony dla mnie do sfrustrowania

Nic nie paliłem
po prostu chciałem
ugotować obiad
banalną kolację
przegrzania oleju
mrożone warzywa
trochę dymu
i tutaj
alarm ewakuacyjnego pokłonu
wszyscy ci wspaniali poeci i prozaicy
którzy mieszkają w średniowiecznej willi.

strażacy wyszli
osad pozostał
zgłaszanie fałszywego alarmu
przez ukraińskiego piromaniaka
i fana
mrożone warzywa
i najgorsze
utracona energia elektryczna
ale pewnie wiesz
jak ważna jest energia dla pisarza

Spojrzałem na smutnego Huberta,
który nie miał czasu na zapomnianie ważnego e-maila
Naprawdę chciałem go jakoś uszczęśliwić

Nie piłem od roku
i tutaj wyrwało mi się z ust
«Idź po niego i napij się piwa»
Nie miałem czasu wysłuchać odpowiedzi
natychmiast wsiedliśmy do jego samochodu
i poszedł do sklepu

kiedy dwóch pisarzy
Polski i ukraiński
idę na piwo do sklepu
potem wracają z wódką
to jest prawo

nie było światła
usiedliśmy w kuchni
rozpowszechniać pożywienie

mam okulary
i zaczęła się
impreza po pożarze
dwóch smutnych pisarzy
czekając na światło

później
kiedy butelka była już w połowie pusta
autorzy zaczęli do nas dołączać
który spóźnił się na przybycie strażaków
choć nie było światła
ale byli szczęśliwi
to w końcu
przez dwa tygodnie ktoś spędza
imprezę integracyjną
Węgierska pisarka
i brytyjski poeta
byliśmy trochę zszokowani naszymi
Stawkami ukraińsko-polskimi
spożywaniem alkoholu
ale też próbowali
być na równi z nami
na próżno
ponieważ nigdy się nie użenisz
za Polakiem i Ukraińcem
spożywaniem wódki

Brytyjczycy zostali zmuszeni
Uciekać jeszcze dwie butelki
ponieważ biegają każdego ranka
wszyscy się poznali i zostali przyjaciółmi.
odkryli najpiękniejsze
właściwości komunikacyjne
który otwiera alkohol
wszystko było dobrze
jeszcze nie
przyszedł mistrz
który
ponownie zamontował światło
pamiętajcie
jak mu podziękowałem
a następnie terra incognita
bo nadchodziła czwarta butelka

jak wylądował w pokoju
nie pamiętam
jak to się skończyło
Tylko pamiętam
ten cudowny pisarski duch
którego nam brakowało przez te dwa tygodnie
dobrze się poznać
i stać się prawie tubylcem

obudziłem się rano
w ubraniach
z SMS-a z nieznanego ukraińskiego numeru
«proszę odebrać swój samochód»
«co za samochód, pomyślałem
Nie mam praw
kto by mnie teraz zabrał
z tego tragicznego kaca
tej kwoty, ponieważ nie piłem przez cały rok
a teraz czuję, dlaczego»
całe moje ciało bolało
ledwo wstałem z łóżka
próbował dostać się do kuchni
i było już śniadanie
(powiedział że nie
pamięta takiego kaca)
i Brytyjczyk
(teraz w końcu wie
gdzie jest jego wątroba)
ale mimo to
dziękowali za wczoraj
piękny wieczór

«Powtórzmy to»
Odpowiedziałem a potem pomyślał
cóż, co powtórzmy
pożar, utrata prądu
i ogólnie
nawet o alkoholu boli
myśleć

cóż, nic
jakoś sobie poradzi
najważniejsze jest to, że wszyscy moi sąsiedzi
teraz wiedzą
że jestem specjalistą od integracji na gorąco
imprezy pisarskie.
nie możesz się zorganizować
zadzwoń do mnie
Mogę
szybko
jakościowo
pod klucz.

обманюють

чужі міста обманюють.
особливо вночі
і ти в них чужинець
тому тебе і обманюють.

ну наприклад в обмінниках
Кракова чи Праги
чи на залізничних станціях
Брна і Вроцлава
в центрі Парижа
в берлінському Гьорліц-парку

це не тому
що ти українець
і у тебе на лобі написано
готовий до обману
бо я щойно приїхав з села
ні

просто
коли ти не вдома
все є обманом
все є несправжнім

кебаби і тортільї несправжні
бо справжньою є шаурма
жінки – несправжні
бо справжня тільки одна

все є несправжнім
дивні купюри в кишені
все є несправжнім
навіть тютюн
синтетичні ковдри
алярми краса
камери теж несправжні
хоча

справжнім є дім
є твій куток
і перетин кордону
додому
додому
додому

справжнім є цей бездомний кіт
який щодня нявкає під вікном
несправжнього дому
так оманливо

я винесу йому несправжнього молока
щоб перевірити
чи він справжній

не заздрю тим
що дали себе ввести в оману
я знаю

цей дуже солодкий смак
обману

як добре в омані
і як важко у нашій справжності
але я не обираю
легких шляхів
легкі шляхи
для слабаків
бо знаю
тортілья
для переможених
а шаурма
для справжніх пацанів

oszukać

zagraniczne miasta wprowadzają w błąd.
zwłaszcza w nocy
i jesteście w nich obcy
więc oni was oszukują.

na przykład w wymiennikach
Kraków lub Praga
lub na dworcach kolejowych
Brno i Wrocław
w centrum Paryża
w berlińskim parku Görlitz

nie dla tego
że jesteś Ukraińcem
i jest napisane na twoim czole
gotowy na oszustwo
ponieważ właśnie przybyłem z wioski
nie
po prostu
kiedy nie ma cię w domu
wszystko jest mistyfikacją
wszystko jest fałszywe

kebabs i tortille są w błędzie
bo prawdziwą jest szawarma
kobiety nie są prawdziwe
bo tylko jedna jest prawdą

wszystko jest fałszywe
dziwne rachunki w kieszeni
wszystko jest fałszywe
nawet tytoń
koce syntetyczne
alarmuje piękno
kamery też nie są prawdziwe

choć

to jest prawdziwy dom
jest twój kąt
i przejście graniczne
dom
dom
dom

ten bezpieczny kot jest prawdziwy
który wędruje pod oknem każdego dnia
prawdziwy dom
tak zwodnicze

Dam mu trochę mleka
do sprawdzenia
czy on jest prawdziwy

Nie zazdroścę im
że sami siebie wprowadzili w błąd
Ja wiem
ten bardzo słodki smak
oszustwa

jak dobrze jest złudzenie
i jak trudne jest to w naszej autentyczności
ale nie wybieram
proste sposoby
proste sposoby
dla słabych
ponieważ wiem
tortilla
dla przegranych
ale shawarma
dla prawdziwych facetów

тиша. асфальт

сонячний розпарений серпневий день
ми минаємо останній продуктовий магазин
на виїзді з міста
перед нами блок-пост
з українськими прапорами
ми зупиняємося чекаючи супроводу
я виходжу з машини
запалюю цигарку
відчуваю гарячий асфальт
опускаю голову
і бачу
як він парує на сонці
розбитий сирій але все ж непереможний

«до війни, тут була хороша дорога»

а тепер від важкої техніки
усе ледь тримається купи
і навіть асфальт не витримує
кажуть мені мої попутники
там за блок-постом
іноді ще гірше ніж тут
хоча знаєш
я був у таких місцях в Україні
де немає війни
але все одно
дуже поганий асфальт

за нами приїжджає машина
і ми минаємо блок-пост
«коли я тут
то ніколи не називаю
це місце
під час розмов телефоном
я вимикаю інтернет
хоч тут і не дуже ловить»
я називаю це «широким морем»
чи «там де плавають лебеді»
використовую такі коди
для своїх
для рідних

степ дорога асфальт
покинуті будинки
бездомні пси
і море
море десь там за горизонтами
ми тут такі самотні
як рухомі цілі
тиша дзвенить у вухах

ми зупинимося біля будинку серед якогось дачного масиву
нас зустрінуть солдати
ми перекинемося кількома словами
і знову станемо закурити
на іншому кінці вулиці
раптово вигулькне босонога дівчина
у жовтому платті
вона йтиме назустріч нам розпеченим асфальтом
ніби не відчуваючи цього

на мить мені здалося що вона привид
який прямує безлюдною вулицею
аж поки вона не пройшла повз нас
привітавшись
добрий день
і повернувши на іншу вулицю
ми презирнулися
але здається вона насправді
була
і це не міраж

кажуть востаннє
тут стріляли на День незалежності
кілька днів тому
вітали нас
мабуть щоб підкреслити
за що ми воюємо
але сьогодні тут було тихо
і тиша ця була гнітючою
так як будь-яка довга і мертва тиша
«тут зараз тихо
тиша на фронті
породжує напругу»
каже капітан
шум двигуна
військові бажають нам успіху
хоча кому з нас потрібен успіх
вам хлопці він точно потрібен більше

ми повертаємося мовчки
бо розмовляти не дуже хочеться
знову тиша
наш водій вмикає музику
на блок-пості бетон укріплений
брилою асфальту
русявий хлопець проводить нас поглядом й вигуком
«а!!! артисти!»
посміхається
дорогою нас трясє
ми об'їжджаємо вибоїни
«зараз заїдемо в місто
і буде нормальний асфальт»
каже нам водій

з тих пір у мене всередині
якесь дивне ментальне поранення
де б я не був
дивлюся на асфальт
хороший чи не дуже
і згадую собі
той гарячий який парує від серпня
чи від війни
я не знаю
мені сниться іноді той серпневий день
і тиша
тиша
гнітюча тиша війни
яка триває насправді
а не лише у сні

cisza. asfalt

**słoneczny, parny sierpniowy dzień
mijamy ostatni sklep spożywczy
w drodze z miasta**

przed nami post blokowy
z flagami ukraińskimi
przestajemy czekać na eskortę
wysiadam z samochodu
zapalił papierosa
Czuję gorący asfalt
opuść mi głowę
i zobacz
gdy unosi się w słońcu
złamany szary, ale wciąż niewyciężony
«przed wojną była dobra droga»
a teraz z ciężkiego sprzętu
wszystko ledwo przylega do stosu
i nawet asfalt nie wytrzymuje
moi towarzysze mi mówią
tam dla postu blokowego
czasami nawet gorzej niż tutaj
choć wiesz
Byłem w takich miejscach na Ukrainie
gdzie nie ma wojny
ale nadal
bardzo zły asfalt

nadjeżdża samochód
i przeglądamy przebój
«kiedy tu jestem
wtedy nigdy nie dzwonię
to miejsce
podczas rozmowy przez telefon
wyłączam internet
choć nie bardzo tutaj łapie»
nazywam to «szerokim morzem»
lub «gdzie pływają łabędzie»
Używam następujących kodów
dla ich własnych
dla krewnych
asfalt drogowy stepowy
opuszczone domy
bezpańskie psy
i morze
morze jest gdzieś poza horyzontami
jesteśmy tu tak samotni
jak poruszające się cele
cisza dzwoni w twoich uszach

zatrzymamy się przy domu pośród jakiegoś wiejskiego domu
spotkają nas żołnierze
dodamy kilka słów
i znowu będziemy palić
na drugim końcu ulicy
nagle boso wychodzi dziewczyna
w kolorze żółtym

spotka nas gorącym asfaltem
jakby tego nie czuć

przez chwilę wydawało mi się, że jest duchem
idąc opuszczoną ulicą
dopóki nas nie minęła
witam się
dzień dobry
i skręcając na inną ulicę
obejrzeliśmy się
ale to naprawdę wydaje się
było
i to nie jest miraż
powiedz ostatni
kręcili się tutaj w Dzień Niepodległości
kilka dni temu
przywitał nas
najwyraźniej podkreślić
o co walczymy
ale dzisiaj było cicho
i ta cisza była przygnębiająca
jak każda długa i martwa cisza
«tu jest cicho
cisza z przodu
generuje napięcie»
mówi kapitan
hałas silnika
wojsko życzy nam powodzenia
choć niektórzy z nas potrzebują sukcesu
zdecydowanie potrzebujecie go bardziej

wracamy w ciszy
ponieważ tak naprawdę nie chcesz rozmawiać
znowu cisza
nasz kierowca włącza muzykę
betonowy blok jest wzmocniony na słupku
nawierzchnia asfaltowa
blondyn prowadzi nas spojrzeniem i krzykiem
«ach !!! artyści!»
uśmiecha się
droga nas wstrząsa
obchodzimy dziury
«teraz pojedziemy do miasta
i będzie normalny asfalt»
kierowca mówi nam

Od tamtej pory jestem w środku
jakieś dziwne obrażenia psychiczne
gdziekolwiek jestem
spójrz na asfalt
dobre lub niezbyt dobre
i pamiętajcie o sobie

gorący, który paruje od sierpnia
lub z wojny
Nie wiem
czasami śnię ten sierpniowy dzień
i cisza
cisza
uciskająca cisza wojny
co tak naprawdę trwa
i nie tylko we śnie

світ сходить з розуму

вокзальний бездомний
просить мене цигарку
вогню не потребує
має свої сірники

подякував
запалив
і таємниче прорік
«світ сходить з розуму»

зник
у напрямку автостанції
коло генделика, де лунає
українська тужлива мелодія

мабуть десь
існують сходи розуму
майже
як сходи Якова

люди сходять ними
вгору і вниз
як сходять з київського потяга
на першу платформу

цікаво
а якщо ліфтом
з'їхати з глузду
які там кнопки
чи є виклик диспетчера

ескалатор
як завжди
не працює
його ще не запустили
хоча він новий європейський

питання сходження
вгору чи вниз

це лише час
це лише інфраструктура

пандуси поручні
висота сходинки
відміряна Богом
для кожного з нас

грає козацький марш
провідник опускає східці вагону
люди йдуть сходами вниз
світ сходить з розуму

світ сходить з розуму
тримаючись за поручні
обмерзлими сходами
повільно
як старша людина

зникає у тунелі
що веде до автостанції
і генделика
де лунає
українська тужлива мелодія

świat wariuje

**stacja bezdomnych
prosić o papierosa
nie potrzebuje ognia
ma swoje mecze**

**podziękowano
rozpalony
i tajemniczy prorok
«Świat wariuje»**

**zniknął
w kierunku dworca autobusowego
okrąg upośledzenia, w którym jest słyszalny
Ukraińska smutna melodia**

**prawdopodobnie gdzieś
jest drabina rozumu
prawie
jak schody Jakuba**

**ludzie schodzą obok nich
w górę i w dół
jak wysiąść z pociągu w Kijowie
na pierwszą platformę**

ciekawe
a jeśli winda
zwariować
jakie są tam przyciski
czy jest wezwanie dyspozytora

schody ruchome
jak zawsze
nie działa
nie został jeszcze uruchomiony
choć jest to nowy europejski

problemy wznoszenia
w górę lub w dół
to tylko czas
to tylko infrastruktura

pochylnie poręczy
wysokość schodów
mierzone przez Boga
dla każdego z nas

gra marsz kozacki
przewodnik obniża stopnie karetki
ludzie schodzą na dół
świat wariuje

świat wariuje
trzymając się poręczy
mrożone schody
powoli
jako starsza osoba

znika w tunelu
prowadzący do dworca autobusowego
i Gendelika
gdzie to brzmi
Ukraińska smutna melodia

Григорій Семенчук (нар. 19 червня 1991 у Хмельницькому) – український поет, публіцист, музикант, культурний діяч.

Співкоординатор літературного формування «Західний Фронт Молодої Поезії». Учасник багатьох літературних фестивалів і перфомансів («ЛітТер», «Під знаком Водолія», «Екле-2», «Нова Абетка», «Київська Барикада», «День Незалежності з Махном», «Київські Лаври», «Фортмісія», «Потяг до Яремче», «7 Бієналле поетів у Москві»).

Має численні публікації в пресі та інтернет-часописах. У 2012 році представлено дебютну поетичну книгу автора «Внутрішній джихад» (видавництво Meridian Czernowitz), а у 2015 - другу поетичну збірку «MORE віршів і пісень» («Видавництво Старого Лева»).

Програмний директор Львівського міжнародного літературного фестивалю (2009-2015), та Форуму видавців у Львові (2013-2015). Був студентом відділення української філології Львівського

національного університету імені Івана Франка. Літературний координатор Львівського соціокультурного часопису «Просто Неба».

Вірші перекладались німецькою, французькою, англійською, польською, російською та білоруською мовами. Співупорядник україно-австралійської поетичної антології «AU\UA» (разом з Лесом Віксом і Юрієм Завадським).

Директор фестивалю «Місяць авторських читань у Львові» (з 2015 року).

Голова правління Мистецької ради «Діалог» (з 2015 року).

Разом з Юрком Іздриком започаткував музичний гурт «DRUMTIATR». У 2018 році Семенчук створив сольний проект BRAT, із яким видав альбом і EP.

Живе і працює у Львові.

Дискоґрафія

BRAT

- V\$TAVЛЯЄ (2018)
- TOMOS (2019) EP

Grygoriy Semenczuk

Z książki z 40 werlibrów

Pierwsze dwa wiersze były napisane w czasie w Willi Decjusza w Krakowie w 2018 roku

Hryhoriy Semenczuk (ur. 19 czerwca 1991 r. w Chmielnickim) jest ukraińskim poetą, publicystą, muzykiem.

Urodzony w 1991 roku w mieście Chmielnicku. Współkoordynator formacji literackiej «Front Zachodni Młodej Poezji». Jest uczestnikiem wielu festiwali i wydarzeń literackich («LitTer», «Pod znakiem Wodnika», «Ekle-2», «Nova Alphabet», «Kyiv Barricade», «Independence Day with Makchno», «Kyiv Lavra», «Fortmission», «Train to Yaremche», «7 Poetry Biennale in Moscow»).

Ma liczne publikacje w prasie i czasopismach internetowych. W 2012 r. ukazała się debiutancka książka poezji «Inny Jihad» (Meridian Czernowitz), a w 2015 r. druga kolekcja poezji MORE Poems and Songs (wydawnictwo Starego Lewa).

Pełni funkcję dyrektora programowego Międzynarodowego Festiwalu Literackiego we Lwowie (2009-2015), dyrektora programowego Forum Wydawców we Lwowie (2013-2015). Jest absolwentem Wydziału Filologii Ukraińskiej Uniwersytetu Narodowego Iwana Franki we Lwowie. Jest koordynatorem literackim lwowskiego czasopisma społeczno-kulturalnego Just Heaven.

Jego wiersze zostały przetłumaczone na język niemiecki, francuski, angielski, polski, rosyjski i białoruski. Jest współredaktorem ukraińsko-australijskiej antologii poetyckiej AU \ UA (wraz z Lesem Vicksem i YuryZavadsky).

Pełni funkcję dyrektora festiwalu «Miesiąc czytania autora we Lwowie» (od 2015), Przewodniczącego zarządu Dialog Arts Council (od 2015).

Wraz z Yurkom Izdrikiem założył zespół DRUMTIATR. W 2018 roku Semenczuk stworzył solowy projekt BRAT, z którym wydał album i EP. Mieszka i pracuje we Lwowie.

Dyskografia

BRAT

V \$ WAVES (2018)

TOMOS (2019) EP

Ре:цензії

26.12.2009 | 18:22 | Юлія Починок, Тернопіль

<http://bukvoid.com.ua/reviews/profile/2009/12/26/182231.html>

Постмодерний «карнавал» + традиція = Григорій Семенчук

Деструкція форми, прозаїзація лірики проковує нас залучити творчий доробок [Григорія Семенчука](#) до постмодерного епосу.

Властива молодому поетові патетика метаморфозується в гіперболізацію ніжних почуттів: «та з словом твоїм навіть цвіль обертається медом». Зацікавлює гра слів на фонетичному рівні: «цвітіння і певне осіннє поцвілля». Яскраві метафори рясніють у тексті: «я дуже легенько торкнувся до осені/ зовсім помалу щоб не збудитися». Ретроспективне часове уналежнення вдало поєднане із образністю, метафориною вірша: «і ніч мерехтіла мені кіноплівкою», коли «місяць крутився старою платівкою», а «час перейшов у маленьке сторіччя». Метафорично «ранок всміхнеться очима розкосими». Тут логічним продовженням є авторський ліричний відступ сповнений дитячим здивуванням-відкриттям: «із осінню в мене будуть діти/ хоч я лише просто торкнувся до осені». Вірші [Григорія Семенчука](#) пафосні і наповнені грою словосполучень: «літо бабине. бабине літо». Людську подоби уподібнює безодні, у якій «без одягу душу на споді» віддаєш «без назв. Без найменшого натяку. Дотику». Фонетичний колаж – родзинка поета: «переживань і пережитого», «жити у житі», «кокоси і кокаїн», «по-складам поскладано». Правомірно буде проголосити [Григорія Семенчука](#) майстром карнавального кітчу у літературі епохи постмодерну. Грицева поезія – грайливий кітч із запозиченими сюжетами, дещо жаданізованими мотивами. Варто визнати, що його гра-імпровізація досить майстерно гармоніює із текстовою палітрою вірша. У грайливому кітчі цитується літературна класика: «земля парує. Реве та стогне». [Григорій](#)

Семенчук урбанізує цей образ різким протиставленням: «а наші міста як маленькі вогники/ усюди грає хіп-хоп». Маємо у поезіях фольклорну традицію: «і всі наші вірші збудуться/ цвістиме любов від Сяну до Дону». Проте є цікаві асоціативні образи, що розглядаються як певні коди-малюнки, шифри, що претендують на багатозначне прочитання тексту: «давай зачекаємо з венами/ бо завтра – вранішня Прага». На одному з рівнів прочитання розуміємо слово «вени» як певне наркотичне бажання, а на іншому як зневажливе ставлення до Венеції, що в простонародній мові звучить як «Вена». Саме тому, зважаючи на таку оригінальність та багатоаспектність поетичної палітри Григорія Семенчука, маємо намір розглядати Гриців кітч не як несмак чи халтуру, а як претензію на належність до справжнього мистецтва і комерційний успіх.

Нерідко поряд із специфічним грайливим ліризмом, властивим Грицевим вільним віршам, знаходимо натуралістичні картини сьогодення: «зуби почорніли і нагадували/ подряпані піратські прапори/ колір обличчя нагадував асфальт після дощу», хоча ще «пам'ятаю його усміхнене обличчя/ на фоні станків». Таке може трапитися з кожним, «бо старість і алкоголізм як відомо/ приходять до всіх».

Маємо свідому плутанину в часі, для підкреслення динамічності життя: «я засинаю дивно. Серед вчора./ Прокидаюсь на вістрі ножа уранці». Дотримання розділових знаків, що є неприйнятним маневром для сучасної літератури, ще раз підкреслює те, що Григорій запрошує до діалогу поколінь. Тому його творчість варто розглядати в контексті постмодерної літератури, зважаючи на його прихильність до класики. Грицева ще до певної міри наївно-щира доброта відлунюється рядками: «Будьте уважні! Не забувайте любов у вагонах!/ Поступайтесь літнім місцем під сонцем!».

Знаходимо вкраплення позитивного негативізму в поезії. Пафосно звучать рядки із вірша-присвяти Ю.Завадському: «ти ще вчора лягала спати з ведмедиком/ а сьогодні лягаєш уже з чоловіком». Продовження цієї думки відлунюється у рядках «ти ще вчора мріяла про косметику/ а сьогодні в думках лише кокаїн». Цікаві, сповнені невловимої загадковості, порівняння: «а у січні зорі як футбольні м'ячі», «перетоптаний наче вулиця/Я» чергуються із традиційно-шаблонними: «очі наче дві криниці». Досить вдало стилізовані, не притаманні для такого юного віку метафори, чарують своєю неповторністю та глибоким змістом: «Розривається небо зі свистом/ і шепоче весна деревами», коли наше «перетоптане місто весною/ Де модерн розчинився в бароко» і стерлися всі літературні контрасти епох. Є вірші і на соціальну тематику, що ще раз дозволяє нагадати про багатогранність Грицевої поезії: «журналісти паскуди/ наче риби з'являються з об'єктивами» і не знаючи етики та естетики «вони розуміючи власну вину/ пригадали моє баптистське минуле...». Цікаві образи надають текстам Григорія Семенчука яскравості та незабутності: «скромне волосся», «пускаєш подих зимою крізь пальці/ в бомбосховищах днів де блищать вітражі», «сніг упав як цукрова вата».

Пишучи про Грицька, я вкотре переконуюся, що це єдиний поет в своєму роді і його світлоносність, що вдало поєднується з епатажністю дозволяють мені впевнено дивитися у його творче майбутнє.

Re: censura

26.12.2009 | 18: 22 | Julia Poczynok, Tarnopol

<http://bukvoid.com.ua/reviews/profile/2009/12/26/182231.html>

Karnawał ponowoczesny + tradycja = Grygoriy Semenczuk

Zniszczenie formy, prozajizacja tekstów prowokują nas do włączenia twórczej pracy Grygorija Semenczuka w postmodernistyczny epos.

Patetyka związana z młodym poetą przekształca się w hiperbolizację delikatnych uczuć: «a dzięki twojemu słowu nawet pleśń zamienia się w miód». Interesująca jest gra słów na poziomie fonetycznym: «kwitnienie i niektóre jesienne kwiaty». W tekście jest wiele żywych metafor: «Bardzo lekko dotknąłem upadku / niewiele się obudziłem». Retrospektywne wycucie czasu dobrze łączy się ze zdjęciami, metaforą wiersza: «a noc migotała filmem», gdy «księżyc wirował na starej płytce» i «czas minął w stuleciu». Metaforycznie «rano będzie się uśmiechać szeroko otwartymi oczami». Oto logiczna

kontynuacja lirycznej dygresji autora wypełniona dziecięcym odkryciem zaskoczenia: «od jesieni będę miał dzieci / choć właśnie dotknąłem jesieni». Wiersze Grygorija Semenczuka są żałosne i żartobliwe, wyrażając: «lato jest stare. lato babci.» Ludzkie podobieństwo jest przyrównane do otchłani, w której «bez odzienia duszy na dole «dajesz» bez imion. Bez najmniejszej wskazówki. Dotknij. Kolaż fonetyczny - główna atrakcja poety: «przeżycia i doświadczenia», «życie w życie», «kokosy i kokaina», «trudne w sylabach». Uznanie Grygorija Semenczuka za mistrza karnawałowego kiczu w literaturze ponowoczesnej będzie uzasadnione. Poezja Hrytsewa to zabawny kicz z zapożyczonymi fabułami, z nieco prymitywnymi motywami. Trzeba przyznać, że jego gra improwizacji jest dość umiejętnie dostosowana do tekstowej palety wiersza. W żartobliwym kiczu cytowany literacki klasyk mówi: «ziemia się łamie. Ryczy i jęczy». Grygorij Semenczuk upiera się nad tym obrazem ze zdecydowanym sprzeciwem: «a nasze miasta są jak małe światła / wszędzie gra hip-hop». W poezji mamy ludową tradycję: «i wszystkie nasze wiersze się spełnią / pokochają od Sianu do Dona». Istnieją jednak interesujące obrazy skojarzone, które są uważane za pewne obrazy kodowe, szyfry, które twierdzą, że są wielowarstwową lekturą tekstu: «poczekajmy żyłami / ponieważ jutro jest jutro Praga». Na jednym poziomie czytania rozumiemy słowo «żyły» jako pewne narkotyczne pragnienie, a na drugim jako uwłaczające podejście do Wenecji, która w popularnym języku brzmi jak «Wiederń». Dlatego, biorąc pod uwagę taką oryginalność i wielowymiarowość palety poezji Grygorija Semenczuka, zamierzamy traktować hryśki kicz nie jako smak lub hack, ale jako roszczenie o przynależność do prawdziwej sztuki i komercyjnego sukcesu.

Dość często, wraz ze specyficznym, zabawnym liryzmem związanym z wolnymi wierszami Hrytsia, znajdujemy dziś naturalistyczne obrazy: «zęby stały się czarne i przypominały / porysowane pirackie flagi / cera przypominała asfalt po deszczu», choć wciąż pamiętam jego uśmiech. Może się to zdarzyć każdemu, «ponieważ starość i alkoholizm są znane / przychodzą do wszystkich».

Z czasem mamy świadome zamieszanie, aby podkreślić dynamikę życia: «Cudownie zasypiam. W środku wczoraj. / Obudź się rano do noża.» Zgodność ze znakami interpunkcyjnymi, co jest nietypowym manewrem dla współczesnej literatury, przypomina, że Gregory zaprasza dialog od pokoleń. Dlatego jego prace należy rozpatrywać w kontekście literatury ponowoczesnej, biorąc pod uwagę jego przywiązanie do klasyki. Hrytsewa wciąż do pewnego stopnia naiwna i szczerza życzliwość odbija się w wierszach: «Uważaj! Nie zapomnij o miłości w wagonach! / Poddaj się latu pod słońcem!».

W poezji znajdujemy mieszaną pozytywnego negatywizmu. Wiersze z wiersza poświęconego Yu. Zavadsky brzmią żałośnie: «poszedłeś wczoraj do łóżka z niedźwiedziem / dziś już jesteś ze swoim mężem». Kontynuacja tej myśli znajduje odzwierciedlenie w wierszach «śniłaś wczoraj o kosmetykach / a dziś w myślach tylko kokaina». Ciekawe, pełne nieuchwytnych tajemnic, porównań: «a w styczniu gwiazdy są jak piłki nożne», «zatłoczone jak ulica / ja» naprzemiennie z tradycyjnym wzorem: «oczy jak dwie studnie». Wystarczająco stylizowana, a nie metafora jak na tak młody wiek, oczarowuje swoją wyjątkowością i głęboką treścią: «Pękające niebo z gwiazdami / szepczącymi wiosennymi drzewami», gdy nasze «zatłoczone miasto na wiosnę / Gdzie nowoczesność rozpuściła się w baroku» i zatarło wszystkie literackie kontrasty epoki. Są też wiersze na tematy społeczne, które po raz kolejny przypominają o wszechstronności poezji Hrytsia: «dziennikarze z brudu / ryb pojawiają się z soczewkami» i nie znając etyki i estetyki «rozumieją swoją winę / pamiętają swoją przeszłość baptystów...». Ciekawe obrazy nadają tekstom Grygorija Semenczuka jasności i niezapomnianego: «skromne włosy», «oddychaj zimą palcami / w schronach dni, w których lśni witraż», «śnieg spadał jak wata cukrowa».

Pisząc o Hrytsiu, po raz kolejny jestem przekonana, że jest to jedyny tego rodzaju poeta, a jego lekkość, która z powodzeniem łączy się z epitetem, pozwalają mi z ufnością patrzeć w jego twórczą przyszłość.

Figura 1 Mariczka Wakarczuk (Lwów, 2005), wybrane z twórczego albumu 2016 roku #123DaysOfArt

Фігура 1 Марічка Вакарчук (Львів, 2005), вибране з творчого альбому 2016 року #123DaysOfArt

Bożena Boba-Dyga

Z książki Koniec sezonu

Bożena Boba-Dyga, absolwentka krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, wielokrotnie nagradzana konserwatorka dzieł sztuki i eksperymentalistka – uprawia też sztukę intermedialną oraz poezję i muzykę. Wydała 6 płyt, 9 tomików i wyborów wierszy w kraju i za granicą. Tłumaczona na 9 języków. Należy do Związku Polskich Artystów Plastyków i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, założyła Fundację Art Forum wspierającą syntezę sztuki. Za całokształt pracy artystycznej i społecznej odznaczona między innymi Złotym Krzyżem Zasługi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Odznaką honorową Zasłużony dla kultury przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Urodzona w Pszczynie, mieszka w Krakowie. Więcej na temat artystki na stronie Stowarzyszenia Pisarzy Polskich: <http://www.sppkrakow.pl/czlonkowie/bozena-boba-dyga/>

Божена Боба-Дига

З книги «Кінець сезону»

Божена Боба-Дига, випускниця Краківської академії образотворчих мистецтв, багаторазово нагороджена різноманітними відзнаками як мистецький консерватор та експериментатор - також займається фотографією та інтермедіальним мистецтвом, крім того поезією та музикою. Випустила 6 альбомів, 9 книжок та поетичних добірок в Польщі та за кордоном. Її тексти перекладено на 9 мов. Належить до Асоціації польських художників та Асоціації польських письменників, заснувала Фонд Art Forum, що підтримує мистецькі роботи на межі синтезу мистецтв. Народилася в Пщині, живе в Кракові. Більше інформації про авторку можна дізнатися на веб-сторінці Спільноти письменників Польщі: <http://www.sppkrakow.pl/czlonkowie/bozena-boba-dyga/>

koniec sezonu

ostatni tydzień sierpnia

jest «po sezonie»

na plażach widać piasek

rośliny na wydmach chłodzi silny wiatr

że bez kosza i nie tyłem do morza nie pobędziesz

dom pracy twórczej

z widokiem na morze za lasem

(właściwie to tylko wstęga drzew, a między pniami morze)

opustoszał z wakacjuszy

artystów już tu nie ma od lat, wielu

środowisko z przywilejami przeminęło wraz z systemem

jak nazywała się Ustka przed wojną?

(na szczęście wojna ciągle znaczy tu II światowa

na szczęście ciągle ostatnia w tej części globu)

szukam informacji w książce Dzieje Ustki wydanej w 1985 roku

(wtedy zdałam maturę)

Dzieje Ustki dała nam gospodyni, która wygląda jak zabytek

tego książkowego czasu

podobnie jak cały dom – skansen minionej świetności artystów

w kraju biedy, gdzie bieda mniejsza już była świetnością

dom stoi niedaleko domu Goeringa choć tamten na górze

Nadczłowiek musiał mieszkać wyżej, spoglądać

może teraz dla odmiany jego świadomość wcieliła się w kamień,

po którym każdy stąpa

gdzieś tu, w pobliżu?

nad morzem można jeść rybę – smażona w starym oleju,

ciężkostrawna

a jeśli Goering wcielił w rybę?

przyjaciółka mówi, że nikt by go nie przełknął, a może jednak

już został zjedzony i wszedł w długi łańcuch pokarmowy?

po portowym deptaku spacerują nowi mieszkańcy Ustki

to ci, co żeby napić się mleka, kupują krowę

średniozamożni warszawiacy

wpadają tutaj do siebie

niewiele tu młodzieży, nie licząc tej na koloniach

kolonie ciągle te same, choć dzieci urodzone już w nowym

tysiącleciu

zamiast chust mają jednakowe koszulki Adidasa i spodenki

i worki na plecach

są umundrowane modnie i markowo

ktoś nieroztropny zbudował tu zimne bloki

teraz wykonano termomodernizację –

oszczędzono je do reszty styropianem i tynkiem, zwanym

kornikiem

w bezgustnych kolorach

wracam do książki – Ustka – Stolpmünde (Słupioujście)

przed wojną

śliczniuchne uliczki, małe domki z wysokimi strychami
puste jak współczesne niemieckie miasta

кінець сезону
останній тиждень серпня
«поза сезоном»
пісок можна побачити на пляжах
рослини на дюнах розчісує сильний вітер
ти не будеш без кошика і не повернешся до моря

будинок творчої праці
з видом на море за лісом
(насправді це просто смуга дерев і море між стовбурами)
він був покинутий з вакаційних місць
митців уже немає багато років
привілейоване середовище пішло разом із системою

як називалася Устка до війни?
(на щастя, війна все ще означає Другу світову війну
на щастя, він все ще останній у цій частині земної кулі)
Я шукаю інформацію в книзі *Дії Устки*, опублікованій у 1985 році
(тоді я склала випускні іспити)
Історія Устки подарувала нам фермерський будинок, схожий на пам'ятник
цього часу книжок
як і весь будинок - музей під відкритим небом минулого пишність художників
в країні бідності, де бідність вже була великою
будинок недалеко від будинку Герінга, хоч наверху
Супермен повинен був жити вище, дивіться
можливо, зараз на зміну його свідомість перетворилася на камінь,
на котрий кожен наступить
десь тут, недалеко?
на березі моря можна їсти рибу - смажену в старому маслі,
важко переварити

Що робити, якщо Герінг вцілив у рибу?
коліжанка каже, що його ніхто не проковтне, а може, і досі
це вже було з'їдено і увійшло в довгий ланцюг харчування?

нові жителі Устки гуляють по портовій набережній
то ті, хто купує корову, щоб пити молоко
жителі Варшави з середнім рівнем доходу
вони тут потрапляють один до одного

тут не багато молоді, не рахуючи всього в літніх таборах
колонії залишаються такими ж, хоча діти, народжені в новому
тисячолітті
замість хусток у них однакові футболки та шорти Adidas
і сумки на спині
вони модні та фірмові

хтось тут нерозумно будував холодні блоки
зараз проведена термомодернізація -
вони були спотворені до решти полістиролом та штукатуркою,
короїдом
в несмачних кольорах

Я повертаюся до книги - Ustka - Stolpmünde (Słupioujście)
до війни

гарні вулиці, невеликі будиночки з високими горищами
порожні, як сучасні німецькі міста

wieczór

słońce przed snem

kąpie się w morzu

blask jeszcze długo

huśta się na wodzie

ptaki prostują skrzydła

w okrężnym locie

piasek żółknie
powietrze pustoszeje od krzyków
zostaje tylko
rytmiczny szept
puls i oddech fal

вечір
сонце перед сном
купається в морі

блищить довго
розгойдується на воді

птахи випрямляють крила
коловим летом
пісок жовтіє
повітря порожніє криками
залишається лише
ритмічний шепіт
пульс і вдих хвиль

Rozmowy

Nad morzem Jadzia wspomina obserwacje z gór.

Siedzę sobie w Lubomierzu i myślę:
Taki sobie ogród, a taki mocarny! taki piękny!
Wychodzę w góry i patrzę na drzewa – jakie one mają
kształty!

Świerki i jodły to dla niej gotyckie katedry,
modrzewie i kwiaty – żywa secesja
pnie – greckie kolumny

Wyhodowała parawan z róż

W każdym człowieku istnieje anioł i diabeł – mówi

Za tą piękną katedrą ze świerków jest pies
który wyje przywiązany i smutny
zabieram go na spaceru ukradkiem
Turysci przyjeżdżają ze swoimi psami na smyczach,
a temu czasem rzucą kość
jedyne pocieszenie, że łańcuch ma długi i solidną budę
łagodny wymiar kary

Rozмови

На березі моря Ядзя згадує спостереження з гір.

Я сиджу в Любомежі і думаю:
Такий собі сад, але такий потужний! такий гарний!
Я виходжу в гори і дивлюсь на дерева - які вони мають
форми!

Смереки та ялини - готичні собори для неї,
модрини та квіти - жива сецесія
стовбури - грецькі колони

Вона розводила море з троянд

У кожної людини є ангел і диявол, - каже він
За цим прекрасним собором ялинок стоїть собака
що виє прив'язана і сумна
Я таємно беру його на прогулянки
Туристи приходять зі своїми собаками на повідках,
а іноді вони котять кістку
Єдина втіха, що ланцюг має довгий і буду непогану
м'яке покарання

Dzieci przyjeżdżają i cały dzień siedzą w domu z tabletami
na kolanach

Czy one odróżniają kurę od innych ptaków?

Ja znajduję maleńkie polne kwiatuszki
w mieście ich nie ma
zapomniane
mieszczuch nie znajdzie ich w kwiaciarni, dziecko
nie znajdzie w podręczniku
Boskie drobniki – okruszki Boga
Koguty mają bluesowe głosy i tak pięknie potrafią śpiewać
Czasem przychodzi zdesperowana kura z kurczakami
Piekielnie się boi, ale podchodzi pokonując strach
bo coś chce dostać dla kurczaczków

Zimą góralka daje psu makaron,
zamieniony w bryłę lodu, niejadalny
czeka na Helę
Ona go rozgrzewa, daje psu,
czeka, aż zje
Gdyby nie Hela, ten pies by już nie żył
Tyle widzę okrucieństwa, tam w górach
Tak, Bożenko, idziemy popatrzeć na morze

Діти приходять і цілий день сидять вдома за планшетами
на колінах
Чи відрізняють курку від інших птахів?
Я знаходжу крихітні польові квіти
їх немає в місті
забуті
городянин не знайде їх у квітнику, дитино
не знайдеш їх у підручнику
Божественні маленькі шматочки - крихти Божі
Півні мають блюзові голоси і вміють так красиво співати
Іноді приходять відчайдушна курка з курчатами
Він страшенно боїться, але підходить до побиття крохмалю
бо він хоче чогось для курей

Зимовий гіракс дає собачу локшину,
перетворився на брилу льоду, неїстівний
чекає Геля
Вона зігриває його, дає йому собаку,
чекаючи, коли він поїсть
Якби не Геля, ця собака була б мертва
Я бачу стільки жорстокості в горах
Так, Боженко, ми будемо дивитися на море

Julia Pochynok, European Humanities studies: State and Society, 2018

The Emerging Central-Eastern European Performance Arts

We now turn to these post 1989-1991 developments in Poland and Ukraine that are heirs to earlier transgressive arts, but are creating in a new historical and global context, using intermediality and new media techniques. I will examine examples of the new artistic endeavors in the region. I begin with the Polish artist Bożena Boba-Dyga, who is a poet, photographer, multimedia artist, singer, and composer and has been winning national acclaim and international attention with a growing body of work that spans and integrates these various cultural spheres. Her works embody the new experimental, intermedial performances as they challenge various artistic and literary boundaries. Her performance art, for example, might be a piece of literature interlaced with an image and accompanied by impromptu acoustic musical. A verse may resemble a violin solo, with musical accompaniment portraying an image.

ЮРІЙ КУЧЕРЯВИЙ

Народився 1977 року у Львові. За освітою — філософ. Працював за спеціальністю та у сфері державного культурного управління. Упродовж останніх років менеджер проектів мистецького об'єднання «Дзига» і модератор творчих зустрічей у літературній кав'ярні «Кабінет» у Львові.

Лауреат премії ім. Богдана-Ігоря Антонича за 2004 рік. Автор поетичних збірок «Видива», «Рахунок порожнечі», «Пам'ять і серце».

YURY KUCZERIAWY

Urodzony w 1977 r. we Lwowie. Z wykształcenia filozof. Pracował w specjalności i w dziedzinie zarządzania kulturą Państwa. W ostatnich latach był kierownikiem projektu Stowarzyszenia Artystycznego Dzyga i moderatorem spotkań twórczych w Biurze Literackim «Kabinet» we Lwowie.

Zdobywca nagrody Bogdana-Igora Antonycza za 2004 rok. Autor zbiorów poetyckich «Wydywa», «Relacja pustki», «Pamięć i serce».

Так рік за роком,
Позбавлений і часу, і єства,
Минає день великий. Перший спогад
Про нього досягає глибини,
І з дна здіймається луною до поверхні
Часів. Щасливі всі тоді були, й тепер могли б –
На жаль... Під глибиною дна
Небесна чистота очікує на мандрівця.
Здіймає погляд він в самого себе,
В засліпленні своєму проминає
Себе у собі, проминає
Себе у собі.
Усяке є нове дитя в передчутті кінця
Здіймає погляд до заступниці, святої
Сесілії, не відаючи цього,
Захопленої кожним звуком прірви,
Здіймання, опадання. Безконечним
Є сходження і безконечні сходи
Угору, вниз, дві прірви поглинають
Усі шляхи, надії, тіні, дії,
Усе людське й божественне. У році
Минає рік, минаю в тобі я,
Минулося давно, що не минає,
Усе, що було мною колись раз
І вже не є. Навколо тільки сходи,
Багато сходів. З року, з року в рік
Час змінює себе. Все впливає
З самого себе і впадає в себе.
Переливається безмежно у клепсидрі
Потік життя. Ріка тече на захід.

Annum per annum

Więc rok po roku

Pozbawiony zarówno czasu, jak i treści,
Dzień miją szybko. Pierwsze wspomnienie
Osiąga głębokość,
A z dołu wznosi się księżyc na powierzchnię
Czasem byłem wtedy szczęśliwy, a teraz mógł -
Niestety ... pod spodem

Niebiańska czystość czeka na podróżnika.
On patrzy na siebie
W swoim oślepiającym przejściu
Sama mija
Ty sam
Każde nowe dziecko w oczekiwaniu na koniec
Patrzy na patrona
Cecilia, nie wiedząc o tym,
Zniewolony każdym dźwiękiem otchłani,
Podnoszenie, opadanie. Bez końca
Są wejścia i niekończące się schody
W górę, w dół dwie luki wchłaniają
Wszystkie drogi, nadzieje, cienie, działania,
Wszystko jest ludzkie i boskie. W roku
Minął rok, jestem obok ciebie,
Od tego czasu minęło sporo
Wszystko, co kiedyś zrobiłem
I już nie jest. Tylko schody
Wiele schodów. Rok po roku
Czas się zmienia. Wszystko następuje
Od siebie i wpada w siebie.
Jest przetaczany w nieskończoność w klepsidrze
Przepływ życia. Rzeka płynie na zachód.

До Олега Лишеги

A rose by any other name would smell as sweet
Shakespeare

A rose is a rose is a rose
Gertrude Stein

Все, що лишається там – перебуде. Намарне
Шукати мерця між живими
І пам'ять між мертвими. Знову і знову
Сокира вистукує сенс деревини

І плуг – сенс землі і культури,
І серп – остаточний сенс кожного слова
У мові, в мовчанні.

Було сказано кимось, що слово старе
Хтось позбавив його вимовляння.
Не йнялося віри, але Ти показав
Троянду мені. Говорила троянда
З свого забуття. Словом новим
Здіймалася квітка і я розумів,
Що знаю його і не знаю.

Шукає хтось нового вислову, Ти ж
Неторовану пісню береш і на highway
Незатлумлену стежку комусь стережеш. Неоглядний,
З соляних стовпів викликаєш бриніння
І міряєш їх камертоном старим, архаїчним.

Струдоватілу річ Ти береш в свого дзьоба,
Своє дерево Ти надихаєш, як Єву свою, чи Ліліт африканську.
Новонароджену річ простягаєш мені, ремісник,
Наче вірш, що є річчю між інших речей.
Там залишається все,
Попіл до попелу, перший Адам і останній,
Все – окрім погляду Твого на ній.
Річ залишається мудрою.

Do Olega Lyszegi

A rose by any other name would smell as sweet

Shakespeare

A rose is a rose is a rose

Gertrude Stein

Wszystko, co tam pozostanie, będzie. Trochę
Szukam zmarłych między żywymi
I pamięć zmarłych. Raz po raz
Topór dotyka znaczenia drewna
A pług jest znaczeniem ziemi i kultury,
A sierp jest ostatecznym znaczeniem każdego słowa
W języku, w ciszy.

Ktoś powiedział, że to słowo jest stare
Ktoś zaprzeczył jego wymowie.
Nie było wiary, ale Ty pokazałeś
Róża dla mnie. Róża przemówiła
Z zapomnienia. Słowo nowe

Kwiat wschodził i wiedziałem
Że go znam i nie wiem.

Szukam kogoś nowego do powiedzenia: Ty też
Zabierasz także niepublikowaną piosenkę na autostradę
Trzymasz na kimś ślad. Nieistotne,
Z filarów soli wywołujesz puchnięcie
I mierzysz je za pomocą kamertonu starego, archaicznego.

Ciężko pracujesz w kieszeni,
Inspirujesz swoje drzewo jak Ewa, twoja własna lub afrykańska Lilit.
Dajesz mi noworodka, rzemieślniku,
To jest jak wiersz, który jest między innymi rzeczą.
Wszystko tam pozostaje
Popiół w popiół, Pierwszy Adam i Ostatni,
Wszystko - oprócz twojego wzroku.
Rzecz pozostaje mądrą.

Останнє з людських перевтілень

1

Хоч урни розставлено й пам'ять
Засипано в них ще від Уру,
У кожній ще мешкає камінь мовчазний –
Камене, сон твій – останнє
З людських перевтілень. Ти кажеш –
Творець він, о так, він – творець,
Їхній бог со-творитель. У сяєві блиску його
Хай ступають вони повсякчасно. Схилися покірно
Перед хлібами його. Хай втішає
Серця, хай назвемо його безіменність!
Назвемо нехай п'ятдесят його ймень.
Він – пристанок країн, міст, народів,
Хай ревними будуть діяння його.
Нехай дбають про храми його, його мову,
Піднесений син – він наш месник.
Подоба земна поза мовою з вуст,
Його погляд – останнє з людських перевтілень.

2

Слова: руйнувати, творити...
Нехай їх повторює батько і сина навчає,
Нехай володарить воно,
Це велике ім'я, цей утримувач середини.
На перехресті доріг хай лежить,
Хай погляне на нього, батьківське імення...
Нехай володарить – в глибинах
Великі незгоди німують, в глибинах
Тяжкими звисають ці кетяги болю; великий тягар:
А за ним – тільки вдячність...
Мій брате, о мій незрівняний, нехай буде ім'я твоє
В кожному домі людських молитов установлене гордо.
Розширене око в началі, в нутрі, в пізнанні –
Руйнувати, творити...

3

Уже відродилася світла ясного оселя,
Усі небеса хай укриє,
Нехай буде ім'я його, нехай тиша,
Нехай безіменність.
У стишеній радості – човен його, він – керманич,
Утретє його звеличає насіння,
Він пастир убогих, він гору насипав,
Він божих укріплень творець.
Він – борозна понад плугом, підземна ріка,
Перед іменем мова, ім'я безіменне,
Створив він подобу нічого,
Він пам'ять дає понад сором,
Він мови усіх ворогів наділяє красою.
Він погляд змертвляючий дав у дарунок,
Останнє з людських перевтілень.

Ostatnia ludzka reinkarnacja

1

Chociaż urny są ułożone i pamięć
Pochowany w nich z Uru,
Wszyscy wciąż żyją w cichym kamieniu -
Kamień, twoje marzenie jest ostatnie
Ludzkiej reinkarnacji. Mówisz -
On jest stwórcą, tak, jest stwórcą,
Ich bóg jest współtwórcą. W blasku świeci
Niech wchodzą przez cały czas. Pokłonili się pokornie
Przed jego chlebami. Niech to pocieszy
Serca, nazwijmy to imieniem!
Wymieńmy pięćdziesiąt jego imion.
On jest schronieniem dla krajów, miast, ludzi,
Niech jego czyny będą zazdrosne.
Niech troszczą się o jego świątynie, jego język,
Wzniosły syn jest naszym mścicielem.
Podobieństwo ziemi poza językiem ust,
Jego pogląd jest ostatnim z ludzkich reinkarnacji.

2.

Słowa: niszczyć, tworzyć ...
Niech powtórzą je ojciec i syn,
Niech rządzi

To wielkie imię, jest środkowym posiadaczem.
Na skrzyżowaniu dróg pozwól mu leżeć,
Niech na niego spojrzysz, imię ojca ...
Niech króluje - w głębinach
Wielkie nieporozumienia są wyciszane w głębinach
Te bóle bólu zwisają ciężko; duże obciążenie:
A dla niego - tylko wdzięczność ...
Mój bracie, mój niezrównany, niech twoje imię będzie
Każdy dom ludzkich modlitw jest dumnie zainstalowany.
Szerokie oko na początku, we wnętrzu, w wiedzy -
Zniszcz, utwórz ...

3.

Światło czystego mieszkania już się odrodziło,
Niech wszystkie niebiosy się okrywają,
Niech będzie jego imieniem, niech będzie cicho,
Niech zostaną nazwane.
W stonowanej radości - jego łódź, on - kierownica,
Po raz trzeci jest powiększany przez nasiona,
On jest pasterzem biednych, okrył górę,
On jest stwórcą Boga.
Jest bruzdą nad pługiem, podziemną rzeką,
Zanim nazwa jest językiem, nazwa jest nienazwana,
Stworzył podobieństwo niczego,
Daje pamięć więcej niż wstyd
Daje językowi piękno wszystkich wrogów.
Dał obraz śmierci jako prezent,
Ostatnia ludzka reinkarnacja.

Чи була коли певність у власному імені,
Власній руці, що творила війну і вірші
Або навіть якесь архаїчніше диво,
Як стіни Тірінфа чи Колос Родоський
Ще до трубадурів Провансу, Гієні, Оверні,
З яких все почалось,
Ще до langue d'oc, каталану, нісуа, глаголиці,
Всього, що майже забулось, пробачилось, сплило,
Та було розкопане, наче гробниця царя Агамемнона,
Знайдена Шліманом в Критських Мікенах
Згідно з непевним свідоцтвом Павсанія,
Чи нерозкопане, наче зігнилі Трипільські міста
Серед степу, приховані, вгорнуті в морок –
Я не називав тебе, я
Не давав і не брав, не приймав, не вертав,
Не починав, не закінчував, не озирався,
Не позичав тобі слова в узді називання,
Ні рук, щоб ішли вони шляхом людським –
Все було споконвіку,
І ти, і відсутність моя, і цей вірш –
Він пісня посеред пісень, річ посеред речей,
Наче стіл чи комп'ютер на ньому, чи ваза –
Робота для рук, щоб хтось знову
Його написав, знову й знову
Вона відчуватиме в собі твій погляд,
Що ти написав, твоє місячне світло,
Щось, ніби річ, ніби ти, ніби я,
Особливо я.

Praca dla ręk

Czy w twoim własnym imieniu była jakaś pewność,
Własną ręką, która tworzyła wojny i wiersze
Lub nawet archaiczny cud,
Jak mury Tiryns lub Kolos z Rodosu
Jeszcze przed trubadurami Prowansji, Hieny, Owernii
Który to zaczął

Jeszcze przed langue d'oc, Catalaną, Nysą, głągolitą,
Wszystko, co prawie zostało zapomniane, przeprosione, odpłynęło,
Ale został wykopany, jakby grób króla Agamemnona,
Znaleziono przez Schliemanna na Krecie w Mykenach
Według niepewnego zeznań Pausaniasza:
Czy nie jest wykopany, tak jakby miasta Trypillia uległy rozkładowi
Wśród stepów, ukrytych, owiniętych w ciemność -
Nie zadzwoniłem do ciebie, zadzwoniłem
Nie dawałem ani nie brałem, nie akceptowałem, nie wracałem,
Nie zacząłem, nie skończyłem, nie spojrzałem wstecz,
Nie pożyczyłem ci słów w imię imienia,
Żadnych rąk, by podążać ludzką ścieżką -
Wszystko było od niepamiętnych czasów,
A ty, moja nieobecność i ten wiersz -
On jest piosenką pośrodku piosenek, rzeczą pośrodku rzeczy,
Jak biurko, komputer czy wazon -
Znowu pracuj za ręce kogoś
Pisał to wielokrotnie
Poczuj twoje spojrzenie,
To, co napisałeś, twoje światło księżyca,
Coś jak coś takiego jak ty, jak ja,
Zwłaszcza ja.

Тексти Юрія Кучерявого мають незвичайне філософічне плетиво, оскільки кожен вірш містить своєрідний натяк на внутрішню сутність буття. Кожен текст окреслює мрії та сподівання на краще майбутнє. Відчуття впевненості та світла, яке обов'язково з'являється вкінці тунелю. Креація атмосфери невимушеності створює широкий простір взаємодії з читачами.

Юлія Починок, 2020

Тексты Yuriya Kuczeriawego mają niezwykle filozoficzne przymiarki, ponieważ każdy wiersz zawiera coś w rodzaju wewnętrznej istoty bytu. Każdy tekst przedstawia marzenia i nadzieje na lepszą przyszłość. Poczucie pewności i światła, które koniecznie pojawia się na końcu tunelu. Tworzenie atmosfery relaksu stwarza szeroką przestrzeń interakcji z czytelnikami.

Julia Poczynok, 2020

Остап Сливинський

Остап Сливинський – український поет, перекладач та літературознавець, член українського ПЕН-клубу. Народився 14 жовтня 1978 року у Львові. Протягом 2003–2005 рр. був співорганізатором міжнародного літературного фестивалю-симпозіуму «Скрипти / Inscriptis», у 2006–2007 рр. — програмний директор Міжнародного літературного фестивалю в рамках [Форуму видавців у Львові](#). З 2009 року — член редколегії польсько-німецько-українського літературного журналу [«Radar»](#). Ініціатор і учасник кількох синтетичних мистецьких проєктів і перформансів («Повільне дзеркало», «Чотири сторони світла», «Приготування», «Зимовий король»).

Вірші, критичні статті та есеїстика перекладалися англійською, білоруською, болгарською, галісійською, іспанською, латвійською, литовською, німецькою, російською, сербською, словацькою, словенською, польською, португальською, хорватською, чеською, шведською мовами, публікувалися в українських та закордонних виданнях ([Дзеркало тижня](#), [Поступ](#), [Коментар](#), [Львівська пошта](#), [Український журнал](#), [Критика](#), [ШО](#), [Кур'єр Кривбасу](#),

[Литературен вестник](#), [Tygodnik Powszechny](#), [Literatura na Świecie](#), [New Eastern Europe](#), [10TAL](#) та ін.).

Перекладач та співупорядник Антології сучасної української та білоруської поезії «Зв'язокрозрив / Сувязьразрыў» (Київ: [Критика](#), 2006; спільно з [А. Хадановичем](#) та [Д. Матіяш](#)), упорядник двомовної українсько-болгарської антології «Український поетичний авангард» (Софія: Видавничий центр ім. Бояна Пенева, 2018; спільно з [О. Коцаревим](#) та [Ю. Стахівською](#)). Перекладав, зокрема, твори

[Анджея Стасюка](#), [Ольги Токарчук](#), [Чеслава Мілоша](#), [Дерека Волкотта](#), [Георгі Господинова](#),

[Лідії Дімковської](#), Уладзімера Арлова.

Ostap Slywyński

Ostap Slywyński to ukraiński poeta, tłumacz i krytyk literacki, członek ukraińskiego PEN Klubu. Urodził się 14 października 1978 r. we Lwowie. W latach 2003–2005 był współorganizatorem międzynarodowego festiwalu literackiego-symposium «Scripts / Inscriptis», w latach 2006–2007 był dyrektorem programowym Międzynarodowego Festiwalu Literackiego w ramach Forum Wydawców we Lwowie. Od 2009 roku jest członkiem rady redakcyjnej polsko-niemiecko-ukraińskiego magazynu literackiego Radar. Inicjator i uczestnik wielu projektów i przedstawień artystycznych («Slow Mirror», «Four Sides of Light», «Cooking», «Winter King»).

Wiersze, artykuły krytyczne i eseje zostały przetłumaczone na angielski, białoruski, bułgarski, galicyjski, hiszpański, łotewski, litewski, niemiecki, rosyjski, serbski, słowacki, słoweński, polski, portugalski, chorwacki, czeski, szwedzki i opublikowane w języku ukraińskim za granicą – Tydzień, Postęp, Komentarz, Poczta Lwowska, Ukraiński dziennik, Krytyka, SZO, Kurier Krywbasu, Herald literacki, Tygodnik Powszechny, Literatura na Świecie, Nowa Europa Wschodnia, 10TAL itp.).

Tłumacz i współredaktor antologii współczesnej poezji ukraińskiej i białoruskiej «Svyazokrozryv / Svyazrazryv» (Kijów: Krytyka, 2006; wraz z A. Khadanovyczem i D. Matiyasz), kompilator dwujęzycznej ukraińsko-bułgarskiej antologii «Ukraińska poetycka awangarda» (Sofia: Wydawnictwo Boyan Penew, 2018; wraz z O. Kotsarevym i Y. Stakhivską). Tłumaczył w szczególności utwory Andrzeja Stasiuka, Olgi Tokarczuk, Czesława Miłosza, Dereka Walcott, Georgija Gospodinowa, Lidii Dimkowskiej i Władimira Arłowa.

Алінка в саду з великим собакою

Скільки ж він жив? Усі діти – всі п'ятеро –
на ньому їздили верхи.

Коли дійшла моя черга,
він вже осліп, і крутився на місці, як цуценя,
що полює за власним хвостом, –
сумний здитинілий пес. Відтоді
стільки сталося всього,
що й не відбулося нічого.
Добре, що пожежі ніколи не змовляються між собою,
і я прослизала між них.
Що вітри,
як сільські шмаркачі, хіба що свистіли мені услід.
Лише ті, що забирали братів і зазирали в каструлі,
добре знали свій фах.
Зате
стільки було рятівників, яким хотілось сміятися в очі.
Стільки було порадників, що боялись
обсмалити рукав.
Стільки було вчителів, що я й далі кручуся на місці –
як на тому старому фото –
маленька жінка верхи на великому псі.

Alinka w ogrodzie z dużym psem

Jak długo żył? Wszystkie dzieci - wszystkie pięcioro -
jechali na nim.

Kiedy była moja kolejka
był już ślepy i obrócił się jak szczeniak,
polowanie na własny ogon -
smutny dziecinny pies. Od tych lat
tak wiele się wydarzyło
że nic się nie stało.

Dobrze, że pożary nigdy się nie dogadują,
i poślizgnąłem się między nimi.

Jakie wiatry
jak wiejscy snifferzy, tyle że gwizdali za mną.
Tylko ci, którzy brali braci i patrzyli na patelnię,
dobrze znali swój zawód.

Ale
tylu ratowników chciało się śmiać w ich oczach.
Było tak wielu doradców, którzy się bali
usmażyć rękaw.
Było tak wielu nauczycieli, że kręciłem się na miejscu -
jak na tym starym zdjęciu -

mała kobieta jedzie na dużym psie.

Кентавр

Хто з нас першим
побачив у ньому вчителя, коли
він ще розвозив хліб на триколісному моторолері?
М'ятий Капелюх
і його кілька дурнувятих апостолів!
Він єдиний вмів робити з усього музику.
Який з нас
був оркестр, коли ми їхали в кузові,
граючи на очереті, травах,
бляшанках, коробках,
які концерти влаштовували для гусей і кіз!
Його смичок міг бути луком,
його сопілки били сливовими кулями.
Ми були воїнами-музиками, орденом шансон'єрів,
майстрами паперових літачків і рогаток з осики.
Вічні прогульники, ми самі
допасовували речі до слів;
а що речей завжди виявлялося більше, до зайвих
прикладали сміх.
Він замовкав, його обличчя заростало
безколірною бородою; здавалося,
його терези похитнулися остаточно,
і тепер його місце
у стайні:
кінь із заснулим вершником,
що бродить вночі, тицяючись у замкнені брами.
Ми дивувалися його черевикам – нащо вони йому,
втомленому звірові?
«Мої черевики мудріші за мене, – казав він, – бо завжди
знайдуть дорогу додому».
То де були вони, коли він лежав біля лісу,
босоногий,
з вивернутими кишнями? Він ніби довго стукав туди,
але й там йому не відчинили.
До якого дому пішло його взуття
і яку з двох його душ
забрало з собою?

[Centaure](#)

[Który z nas jest pierwszy](#)

widziałem w nim nauczyciela, kiedy
czy nadal dostarczał chleb na trzykołowym skuterze?

Zmięty Kapelusz

i jego kilku głupich apostołów!

Był jedynym, który mógł tworzyć muzykę ze wszystkiego.

Który z nas

kiedy jechaliśmy w ciele, była orkiestra,

grać na trzcinach, trawie,

puszki, pudełka,

jakie koncerty zostały zorganizowane dla gęsi i kóz!

Jego łuk może być łukiem,

jego rury zostały pobite śliwkowymi kulami.

Byliśmy wojownikami-muzykami, Zakonem Chansonniers,

mistrzowie papierowych samolotów i procowych proc.

Wieczni wędrowcy, my sami

dopasował rzeczy do słów;

i że rzeczy zawsze okazały się bardziej, do rzeczy

zaśmiał się.

Milczał, a jego twarz zarosła

bezbarwna broda; wydawało się

jego łuski zatrzęsły się trwale,

a teraz jego miejsce

w stajni:

koń ze śpiącym jeźdźcem,

wędrując nocą, szturchając zamknięte drzwi.

Zastanawialiśmy się nad jego butami - dlaczego mu dali,

zmęczona bestia?

«Moje buty są mądrzejsze ode mnie», powiedział, «ponieważ zawsze

odnajdą drogę do domu».

Gdzie oni byli, kiedy leżał w lesie?

bosy,

ze skręconymi kieszeniami? Wydawało się, że puka tam przez długi czas,

ale nawet tam nie został otwarty.

Do jakiego domu poszły jego buty?

i którą z jego dwóch dusz

zabrať ze sobą?

Бурштин

Скажи, то був жарт? Я копав
цілу ніч, як ти мені наказала,
миші з мене сміялися.
Здавалось, я бачу, як по той бік
нагрівається листя,
як там збирають дітей до школи,
одягаючи їм білі комірчики,
як перевіряють, чи вимкнули праску,
як підливають петунії з бляшаної
поливалки.
І поклявся б, що чую,
як б'ється серце крізь глину. А виходить,
дарма турбував надію?
Дарма гортав землю, шукаючи в ній
хоч один світлий рядок?
Поясни мені це, доки стою,
роздивляючись власну долоню,
на якій – під самим безіменним пальцем,
де терло руків'я лопати, –
наливається зерно бурштину,
ніби лампа, ненадовго увімкнена
в якомусь моєму чистилищі
моєю ж рукою.

Bursztyn

Powiedz mi, czy to był żart? Kopałem
całą noc, jak mi powiedziałeś
myszy śmiały się ze mnie.
Wydawało mi się, że patrzę w drugą stronę
podgrzewane liście,
jak tam gromadzą dzieci do szkoły,
umieszczenie ich w białych krwinkach,
jak sprawdzić, czy żelazko zostało wyłączone,
jak wlać petunie z puszki
konewki.
I przysięgam, że słyszę
jak serce bije przez glinę. I okazuje się
na próżno zakłóconą nadzieję?

Na próżno przerzucał ziemię, szukając jej
przynajmniej jedna jasna linia?
Wyjaśnij mi to, kiedy stoję,
patrzac na swoją dłoń,
na którym - pod palcem serdecznym,
gdzie wcierany jest uchwyt łopaty,
wylewa się ziarno bursztynu,
jak lampa na krótko zapalona
w niektórych z mojego czyścica
własną ręką.

Сестра

Ми наміряли собі так багато життя, сестро.
Там не було холодних сидінь, чекання
за турнікетом, безсонних ночей в лікарняному
коридорі. Там не було автобусів,
у яких будять нас світлом ліхтарика.
Там не було запахів йоду й сечі.
Ми розганялись на пагорбі й бігли до самої води,
і пливли по поверхні безодні раніше,
ніж встигали подумати.
Жалем не вміли користуватись,
довкола любові ходили, як ходять
довкола передчасно розквітлого дерева.
Ми хотіли прожити життя безсонне й густе,
як музика аргентинського берега,
життя цільне, як злиток,
а за таким жалюгідним курсом обміняли його на радість.
І тепер, коли нас зачинили всередині
душної ночі – чи зможу я хоча б попрощатись з тобою, сестро?

Siostra

Marzyliśmy o życiu, siostró.
Czekali, nie było zimnych miejsc
za bramką, nieprzespane noce w szpitalu
korytarz. Nie było autobusów,
w którym budzi nas światło latarki.
Nie było zapachu jodu ani moczu.
Pospieszaliśmy na wzgórze i pobiegliśmy do samej wody,
i wcześniej unosił się na powierzchni otchłani,

niż zdążyłem pomyśleć.
Niestety nie wiedziałem jak korzystać,
chodzili wokół, gdy chodzili
wokół przedwcześnie kwitnącego drzewa.
Chcieliśmy prowadzić bezsenne i gęste życie,
jak muzyka wybrzeża Argentyny,
całe życie jak wlew,ek,
i na tak nieszczęśliwym kursie wymienili go na radość.
A teraz, kiedy jesteśmy zamknięci w środku
gorąca noc - czy mogę chociaż powiedzieć ci do widzenia, siostró?

За словами [Костянтина Москальця](#), «Читаючи (...) Остапа Сливинського, не раз ловиш себе на думці, що поет добре знає мову зсередини. Йдеться зовсім не про філологічну обізнаність. Він знає її так, як тіло знає події власних вен, що неодмінно потрапляють у такт із пульсуванням слів вірша. Поетизація Сливинського сповнена чітко прописаними деталями – і пієтизмом до деталі».

На думку [Івана Малковича](#), у віршах Сливинського відчутна «велика начитаність, широта поетичного покрою і своєрідна урбаністична епічність»

Według Konstantina Moskaltsia: «Czytając (...) Ostapę Sływyńskiego, często przyłapujesz się na myśleniu, że poeta dobrze zna język od wewnątrz. Tu nie chodzi o świadomość filologiczną. On to zna, tak jak ciało zna wydarzenia z jego własnych żył, które nieuchronnie opadają w czasie z pulsacją słów wersetu. Poezja Sływyńskiego jest pełna jasno określonych szczegółów - i pobożności do szczegółów».

Według Iwana Malkowicza w wierszach Sływyńskiego jest «wielka czytelność, szerokość poetyckiego cięcia i rodzaj miejskiej epepei».

Галина Крук

Галина Крук – народилася 30 листопада 1974 року у Львові, поетка, літературознавець, перекладачка. Членкиня Асоціації українських письменників (2001) та Українського ПЕН. Переможниця Літературної премії імені Богдана-Ігоря Антонича «Привітання життя» (1997), лауреатка премії «Гранослов» (1997) та видавництва «Смолоскип» (1997).

Авторка поетичних збірок «Мандри у пошуках дому» (Львів, 1997), «Сліди на піску» (Київ, 1997), «Обличчя поза світлиною» (Київ, 2005) та «Спів/існування» (Львів, 2013), а також численних публікацій у літературній періодиці. Поетичні та прозові твори увійшли до альманахів і антологій — «Привітання життя'95» (1996), «Протизначення» (2001), «Королівський ліс» (2001), «Потяг'76: вибране 2003—2004» (2005), «Ми і Вона» (2005), «Українські літературні школи та групи 60 — 90 рр. ХХ ст.» (2009), «Сновиди» (2010), «Метаморфози» (2011) та ін.; перекладалися англійською, німецькою, шведською, російською, польською, литовською, сербською, хорватською, португальською, вірменською та іншими мовами.

Вірші та оповідання для дітей друкувалися в дитячих часописах та антологіях («Казки Старого Лева» (2003), «Зелене око» (2009), «Мама по скайпу» (2013). Авторка двох книжок «Марко мандрує довкола світу» і «Важко бути найменшим» (2003), перекладених 15-ма мовами (міжнародний проект літератури для дітей «Step by step», Нідерланди).

У 2017 році після тривалої перерви у «Видавництві Старого Лева» вийшла поетична збірка Галини Крук «Доросла».

14 грудня 2018 року книжка «Раз овечка, два овечка» здобула перемогу в номінації «Поетична книжка року» в «Топ БараБуки».

Перекладає з польської, російської, білоруської мов. Перекладала з польської поезію Казімежа Вежинського, Віслави Шимборської, Богдана Задури та ін., прозу Данути Моствін, Ярослава Івашкевича та книгу есеїв Станіслава Лема «Таємниця китайської кімнати», з російської — поезію Ігоря Белова, Лінор Горалик, з білоруської — поезію Андрея Хадановича, Віталія Рижкова, Сяргея Прилуцького та ін. Лауреатка міжнародних літературних конкурсів «Гарнослов» (1996) і «Привітання життя» ім. Б.-І.Антонича (1996), стипендіатка програм «Gaude Polonia» міністра культури Польщі (2003, 2010) та Nomines Urbani на Віллі Деціуша у Кракові (2005).

Halyna Kruk

Halyna Kruk – urodziła się 30 listopada 1974 r. we Lwowie – poeta, krytyk literacki, tłumacz. Członek Stowarzyszenia Pisarzy Ukraińskich (2001) i Ukraińskiego PEN. Laureat literackiej nagrody Bohdana-Ihora Antonycza «Pozdrowienia życia» (1997), laureat nagrody «Granosłów» (1997) i Wydawnictwa «Smoloskyp» (1997).

Autor zbiorów poezji «Podróż w poszukiwaniu domu» (Lwów, 1997), «Ślady na piasku» (Kijów, 1997), «Twarze poza fotografią» (Kijów, 2005) i «Śpiew / egzystencja» (Lwów, 2013), a także liczne publikacje w czasopismach literackich. Utwory poetyckie i prozatorskie znalazły się w almanachach i antologiach – «Pozdrowienia życia '95» (1996), «Kontrasty» (2001), «Królewski las» (2001), «Pociąg'76: Wybrane 2003-2004» (2005), «My i Ona» (2005), «Ukraińskie szkoły literackie i grupy z lat 60 i 90 XX wieku» (2009), «Snowydy» (2010), «Metamorfozy» (2011) i inni; przetłumaczone na angielski, niemiecki, szwedzki, rosyjski, polski, litewski, serbski, chorwacki, portugalski, armeński i inne języki.

Wiersze i opowiadania dla dzieci zostały opublikowane w czasopismach dla dzieci i antologiach («Bajki starego lwa» (2003), «Zielone oko» (2009), «Mama na Skype» (2013). Autorka książek «Marko w podróży wokół świątowej», i «trudno być najmniejszym» (2003), przetłumaczonym na 15 języków (międzynarodowy projekt literatury dziecięcej «Krok po kroku», Holandia).

W 2017 roku, po długiej przerwie w Wydawnictwie Starego Lwa, ukazała się kolekcja poezji Halyny Kruk «Dorosła».

14 grudnia 2018 roku książka «Raz owca, dwie owce» zdobyła nominację «Książka poetycka roku» w «Top BaraBuki».

Tłumaczy z polskiego, rosyjskiego, białoruskiego. Przetłumaczone teksty z polskiej poezji Kazimierza Wierzyńskiego, Wisławy Szymborskiej, Bohdana Zadury itp., Tłumaczenie prozy Danuty Mostwin, Jarosława Iwaszkiewicza oraz książki esejów Stanisława Lema «Tajemnica pokoju chińskiego», z rosyjskiego – poezja Igora Belowa, Linoricha Biryulyaka i Witalij Ryżkow, Siergiej Pryliński i inni. Laureat międzynarodowych konkursów literackich «Garnosłów» (1996) i «Pozdrowienia życia» im. B.-I. Antonycza (1996), Stypendium Gaude Polonia Ministra Kultury RP (2003, 2010) i Homines Urbani oraz Willi Deciusza w Krakowie (2005).

матеріальне

крутиться в голові вірш

як кіт за своїм хвостом

і я вже не знаю,
кого з них ловити
вірш чи kota, чи хвоста

матеріальне відволікає

вірш матеріалізується
завжди трохи не такий
як думається
завжди трохи спотворений

ніби було замало матерії
і довелося зробити міні

materiałne

wiersz kręci się w mojej głowie
jak kot za ogonem
i już nie wiem
które z nich złapać
wiersz lub kota lub ogień

istotne zakłócenie

wiersz się materializuje
zawsze trochę inaczej
jak myślę
zawsze trochę zniekształcony

jakby nie było wystarczająco dużo materii
i musiałam zrobić mini

вийшла зла, думаю:
вийшла з ладу мою проблему –

як групувати букви,
щоб усе одразу зрозуміти
куди коди вводити
дико диво дити
на! мене, Боже
безмовну як пробіл

wyszła zła, myślę:
wyładowałam się mam problem -
jak grupować litery,
zrozumieć wszystko na raz
gdzie wpisać kody
dziko cudo dzieci
na! mnie, Boże
oniemiału jak przestrzeń

дощі ростуть косо
мов у прописі першокласниця
невміло обводжу твої губи
а пальці опираються плавності обрисів
не вміють дати собі раду з формою
повторюй за мною по складах, - кажеш, - гуу-бии
повторюю: гуу-бии
така розгублена, - кажеш, - ніби вперше
вдруге, але хто б то зізнався

deszcze rosną ukośnie
jak pisanie w pierwszej klasie
Niezdarnie kręcę twoi wargi
a palce opierają się gładkości konturów
nie wiem jak sobie poradzić z formularzem
powtarzaj za mną w sylabach, - mówisz - war-gii
Powtarzam: war-gii
tak zdezorientowana - mówisz - jak po raz pierwszy
za drugim razem, ale kto by się przyznał

готель біля моря
звідкись жінка
раз-по-раз скрикує різко
як чайка

лежиш камінцем,
намагаєшся вдавати море

море хвилюється раз
море хвилюється два
море хвилюється три

ніхто не може зупинити уяви,
що вийшла з берегів

hotel nad morzem

skądś kobieta

od czasu do czasu krzyczy ostro

jak mewa

leżysz z kamieniem,

próbując udawać morze

morze jest raz wzburzone

morze martwi się dwa

morze martwi trzy

nikt nie może zatrzymać wyobraźni

które wyszły z brzegów

ВІКНО МОЖЛИВОСТЕЙ

що ж це за світ такий,
де кожен може видавати себе за когось іншого,
назватися чужим іменем,
вести інстаграм «щасливої людини»,
«успішної жінки», яка все встигає
або ніколи не повертається з екзотичних країн,
не ходить до праці, не робить нічого важкого
нічого важливого, крім себе самої

що ж це за світ такий,
де нас вчить жити кожен, кому вдалося сьогодні
вийти сухим із води, опинитися в потрібному місці
обігнати тебе на повороті, доки ти поступався місцем,
давав дорогу слабшому,
- і хто з нас тепер слабак? - підморгує хитро

що ж це за світ такий,
де ніхто ніколи не знає, що з ним трапиться завтра,
де ніяке знання не дає гарантій, що воно навіщось потрібне,
де кожна потреба така ж тимчасова, як і все решта
у напівпорожньому останньому трамваї
троє підпилих чоловіків під тридцять обговорюють новину,
що в місті відкрилося ще одне «вікно життя»
один каже: бог в поміч малоліткам, хоч вони і дури
другий заперечує: всі ми діти господні,
навіть такі придурки, як ти, Вася,
третій хоче вийти на наступній:
пацани, не списуйте все на бога,
одне із них - точно моє, треба вернутися, забрати...
ті не пускають. виривається, плаче.
коли відчиняються одразу всі двері -
значить це кінцева, виходьте, люди...
і ти виходь, що завтра забудеш про свої п'яні пориви,
і я виходжу, що світ мене не хоче більше ловити,
як я не піддаюся, як я не піддаюся

OKNO SZANSÓW

co to za świat
gdzie każdy może udawać, że jest kimś innym,
nazywać się czymś imieniem,
prowadzić Instagram jako «szczęśliwy człowiek»,
«odnosząca sukcesy kobieta», która zarządza wszystkim
lub nigdy nie wraca z egzotycznych krajów,
nie idzie do pracy, nie robi nic trudnego
nic ważnego poza sobą
co to za świat

gdzie uczą nas żyć wszyscy, którym dzisiaj się udało
wyjdź z wody na sucho, bądź we właściwym miejscu
wyprzedzać cię na zakręcie, podczas gdy ustąpiłeś,
ustąpił miejsca słabszym,
- a kto z nas jest teraz słaby? - mruga chytrze
co to za świat
gdzie nikt nigdy nie wie, co mu się przydarzy jutro,
gdzie żadna wiedza nie gwarantuje, że jest ona z jakiegoś powodu potrzebna,
gdzie każda potrzeba jest tak tymczasowa jak wszystko inne
w ostatnim w połowie pustym tramwaju
trzech pijanych mężczyzn po trzydziestce omawiających wiadomości,
że w mieście otworzyło się kolejne «okno życia»
mówi się: Boże, pomóż małym dzieciom, nawet jeśli są głupcami
drugi zaprzecza: Wszyscy jesteśmy dziećmi Pana,
nawet szarpie jak ty, Wasia,
trzeci chce przejść do następujących kwestii:
chłopcy, nie obwiniajcie Boga
jeden z nich jest dokładnie mój, musimy wrócić, podnieść ...
nie pozwalają. wybucha, płacze.
kiedy wszystkie drzwi otwierają się jednocześnie -
więc to jest ostateczne, chodź, ludzie ...
i wyjdiesz, że jutro zapomnisz swoich pijanych impulsów,
i wychodzę z założenia, że świat już nie chce mnie złapać,
ponieważ nie poddaję się, ponieważ nie poddaję się

Вірші Галини Крук мають особливий відтінок натуралізму на урбаністичному тлі сучасного Львова. Попри важливість соціальної тематики текстів у кожному вірші відчутний поетичний ліризм та романтичні співпереживання авторки із своїм читачем. Тонке відчуття ролі людини у світі та важливості світу для людини і навпаки втілюється у міжтекстовому діалозі автора зі своїм реципієнтом.

Юлія Починок, 2020

Wiersze Halyny Kruk mają szczególny odcień naturalizmu na tle urbanistycznym współczesnego Lwowa. Pomimo znaczenia tematów społecznych tekstów, w każdym wierszu można wyczuć liryzm poetycki i romantyczną empatię autorki z czytelnikiem. Subtelne poczucie roli człowieka w świecie i znaczenia świata dla człowieka – odwrotnie zawarte jest w intertekstualnym dialogu autora z odbiorcą.

Святослав Вакарчук
Swiatosław Wakarczuk

Святослав Вакарчук – народився 14 травня 1975 року у місті Мукачево Закарпатської області, відомий український політик, співак, письменник та музикант. У 2019 році дебютував у хрестоматії Нові імена у шкільній програмі з української літератури проєкту Нової української школи авторства Юлії Починок. У цьому підручнику відібрано тексти з експериментального міжнародного проєкту «Брюссель» (2011), які увійшли в однойменний альбом письменника. У музичному проєкті також взяли участь Дмитро Шуров, Петро Чернявський, Макс Малишев і Сергій Бабкін. Музичними продюсерами проєкту стали Мілош Єліч та Петро Чернявський.

Swiatosław Wakarczuk – urodzony 14 maja 1975 r. w Mukaczewie na Zakarpaciu, znany ukraiński polityk, piosenkarz, pisarz i muzyk. W 2019 r. Zadebiutował w podręczniku Nowe imiona w programie nauczania literatury ukraińskiej projektu Nowa ukraińska szkoła autorstwa Julii Poczynok. Dzisiejszy dwujęzyczny podręcznik wybiera teksty z eksperymentalnego międzynarodowego projektu «Brussels» (2011), które są zawarte w tytułowym albumie pisarza. Dmytro Szurow, Petro Czerniawsky, Max Malyszew i Serhiy Babkin również brali udział w projekcie muzycznym. Producentami muzycznymi projektu zostali Milos Jelic i Petro Czerniawsky.

Airplane

I'm gonna travel soon
To a very special place,
Gonna take it easy,
Cause it gotta trace
Need a little time,
Before my mind will start to fly,
And I'll forget
About lot's of different things,
Gonna break
A fall the every tanning lanes,
Cause I just gotta chance to soar up high!

Refrain:
Take me high,
Take me high my airplane!
Take me high,
Take me high my airplane!
Take me high,

Take me down and back again!

We gonna travel soon
To a very special place,
Gonna take it easy,
We don't need to race,
Gonna take it easy
In the end we got in line
And we'll be happy
Doing all the different things.
Gonna get a lot of rock
And rolling kicks,
So, now we gotta place,
We soar up high, aw!

Refrain:

Take me high,
Take me high my airplane!
Take me high,
Take me high my airplane!
Take me high,
Take me high my airplane!
Take me high,
Take me high and up again!

Літак

Я скоро полечу
У дуже особливе місце,
Нам треба заспокоїтися,
Тому що ми повинні відстежити
Нам потрібно трохи часу,
Перш ніж мій розум почне літати,
І я забуду
Про багато різних речей,
Зробимо перерву
Падіння кожної смуги засмаги,
Тому що я просто маю шанс злетіти високо!

Приспів:

Візьми мене високо,

Візьми мене високо мій літак!

Візьми мене високо,

Візьми мене високо мій літак!

Візьми мене високо,

Зніміть мене знову і поверніть назад!

Ми скоро поїдемо

На дуже особливе місце,

Помирись,

Нам не потрібні гонки,

Зробиш це легко

Врешті-решт ми прийшли в чергу

І ми будемо із задоволенням

Робити всі ці різні речі.

Візьмеш велику скелю

І покотиш каміння,

Отже, зараз ми маємо місце,

Ми високо-високо, ши!

Приспів

Візьми мене високо,

Візьми мене високо мій літак!

Візьми мене високо,

Візьми мене високо мій літак!

Візьми мене високо,

Візьми мене високо мій літак!

Візьми мене високо,

Візьміть мене високо і знову!

Samolot

Niedługo będę podróżować

W bardzo szczególne miejsce

Uspokój się,
Bo to musi być śladownictwo
Potrzebuję trochę czasu,
Zanim mój umysł zacznie latać,
I zapomnę
O wielu różnych rzeczach,
Złamię się
Upadek na każdej solarium,
Bo mam tylko szansę wznieść się wysoko!

Refren:

Weź mnie wysoko,
Podnieś mnie wysoko mój samolot!
Weź mnie wysoko,
Podnieś mnie wysoko mój samolot!
Weź mnie wysoko,
Zabierz mnie i wróć!

Niedługo pojedziemy
W bardzo szczególne miejsce

Uspokój się,
Nie musimy ścigać się,
Uspokój się
W końcu dotarliśmy do linii
I będziemy szczęśliwi
Robieniem różnych rzeczy.
Dostanę dużo kamienia
I toczące kopnięcia,
Więc teraz musimy umieścić
Szybujemy wysoko, aw!

Refren:

Weź mnie wysoko,

Podnieś mnie wysoko mój samolot!

Weź mnie wysoko,

Podnieś mnie wysoko mój samolot!

Weź mnie wysoko,

Podnieś mnie wysoko mój samolot!

Weź mnie wysoko,

Wzniesie mnie wysoko i znowu!

Дош

Наш декаданс
Виключить світло,
В кімнаті залишить ескіз.
Втомлені ми
Будемо день зустрічати,
І падає вниз...

Приспів:
Буде весна...
І теплий дощ буде іти,
Поки так йому скажеш ти!.. (2)

Ніч відійде
І стане безмежно малою,
І зникне за край...
Десь продзвенить,
Ніби для нас із тобою,
Самотній трамвай...

Приспів

Deszcz

Nasza dekadencja
Wyłączy światło,
Zostawi szkic w pokoju.
Będziemy zmęczeni
Spotykać dzień
I upadać wdół ...

Refren:

To będzie wiosna ...
I nadejdzie ciepły deszcz,
Aż mu «tak»! powiesz ty.. (2)

Noc minęła
I stała nieskończenie małą,
I zniknęła za krawędzią ...
Gdzieś zadzwoni,
Jakby dla ciebie i dla mnie
Samotny tramwaj ...

Refren

Заплети (у свої коси ніч)

Заплети у свої коси ніч,
Золотом заплети,
Стань шовковою небесною
І високо лети!
Твої пальці, мов травневий дощ,
Мов над пальмами бриз,
Не даєш мені обіймами
Опуститись вниз.

Приспів:

Хіба мені це все наснилося?..
Чому ж один сьогодні я!?!
Хіба на небі щось змінилося?..
Хіба ми більше не сім'я!?!
Чому ж ти більше не моя?..

На твоїх губах таємний світ
П'є по краплі мене...
Я не хочу зупинятися,
Правда не дожене...

Приспів (2)

Wpleć (w swoi warkoczy noc)

Wpleć w swoi warkoczy noc
Złotom zawarkocz,
Zostań jedwabiem nieba
I lataj wysoko!
Twoje palce są jak majowy deszcz,
Język nad wiatrem palmowym,
Nie nadajesz mnie uściskami
Zejsć wdół.

Refren:

Czy marzyłem o tym wszystkim? ..
Dlaczego jestem dzisiaj sam!?!
Czy coś zmieniło się na niebie? ..
Czy nie jesteśmy już rodziną?!
Dlaczego nie jesteś już mój?

Tajny świat na twoich ustach
Pije mnie kropla po kropli ...
Nie chcę przestawać
Prawda nie dogoni ...

Refren (2)

Цунамі

Моя маленька, лагідна сила,
Визволи мене від літаків.
Скільки по світу мене носило,
Але я зажди туди хотів!

Де не буває цунамі,
Де не буває зими,
Ні Ватерлоо з Наполеонами?..

Моя маленька сила тяжіння,
Залиши ключі свої мені.
Я обіцяю стати навшпиньки,
Дотягнутись вище слова «Ні».

Там не буває цунамі,
Там не буває зими,
Ні Ватерлоу з Наполеонами!..

Моя маленька, лагідна сила,
Визволи мене від літаків.
Скільки по світу мене носило,
Але я завжди туди хотів!

Де не буває цунамі,
Де не буває зими,
Ні Ватерлоо з Наполеонами!.. (2)

Tsunami

Moja mała, delikatna siła,
Uwolnij mnie od samolotów.
Ilu ludzi na świecie mnie nosiło,
Ale zawsze chciałem tam iść!

Gdzie nie ma tsunami,
Gdzie nie ma zimy
Nie ma Waterloo z Napoleonami? ..

Moja mała grawitacja
Zostaw mi klucze.
Obiecuję stanąć na palcach
Sięgnąć nad słowo «Nie».

Nie ma tsunami,
Nie ma zimy
Bez Waterloo z Napoleonami! ..

Moja mała, delikatna siła,
Uwolnij mnie od samolotów.
Ilu ludzi na świecie mnie nosiło,
Ale zawsze chciałem tam iść!

Gdzie nie ma tsunami,
Gdzie nie ma zimy
Bez Waterloo z Napoleonami! .. (2)

Тексти Святослава Вакарчука надзвичайно глибокі та метафоричні. Епоха електрики та подорожей вміло поєднується із відчуттям реальності. Космічний ліризм у стосунках прагне відобразити суть людського життя. Теоретизування на папері плавно переходить у практичну частину і це помітно у кожному відібраному тексті. Так, можливо, не одразу, але з часом ілюзорний світ підкріплюється щоденним життям. Ліричний герой надзвичайно ніжний, але водночас і дуже грайливий. Прагне сподобатися своєму глядачу, читачу чи слухачу.

Юлія Починок, 2020

Teksty Swiatosława Wakarczuka są niezwykle głębokie i metaforyczne. Wiek elektryczności i podróży umiejętnie łączy się z poczuciem rzeczywistości. Kosmiczny liryzm w związkach stara się odzwierciedlać istotę ludzkiego życia. Teoretyka na papierze stopniowo staje się częścią praktyczną i jest to zauważalne w każdym zaznaczonym tekście. Tak, może nie od razu, ale z czasem iluzoryczny świat jest wzmacniany przez codzienne życie. Liryczny bohater jest niezwykle delikatny, ale jednocześnie bardzo zabawny. Stara się zadowolić swojego widza, czytelnika lub słuchacza.

Julia Poczynok, 2020

Figura 2 Mariczka Wakarczuk (Lwów, 2005), wybrane z twórczego albumu 2016 roku #123DaysOfArt
Фігура 2 Марічка Вакарчук (Львів, 2005), вибране з творчого альбому 2016 року #123DaysOfArt

Юлія Починок

Julia Poczynok

Юлія Починок – народилася 27 червня 1990 року у місті Тернополі. Українська журналістка, письменниця, перекладачка, літературознавець, менеджер у галузі міжнародних зв'язків. Член національної спілки журналістів України (2013) та Наукового товариства імені Тараса Шевченка (2013).

Друкувалася в періодичних та Інтернет-виданнях: «Вільне життя» (Тернопіль), «Місто» (Тернопіль), «Тернопільський оглядач» (Тернопіль), «Погляд» (Тернопіль), «Літературна Україна» (Київ), «Українська літературна газета» (Київ), «ЛітАкцент» (Київ), «Буквоїд» (Київ), «Київська Русь» (Київ), «Поетичні майстерні» (Київ), «Артвертеп» (Дніпропетровськ), «Золота Пектораль» (Чортків), «Формарт» (Львів), «Коло» (Львів), ВВС Україна (Київ), «ШО» (Київ), «Слово і час» (Київ), «Qli.ru» (Москва, Росія), «Fragile» (Краків, Польща), «МОСАК Forum» (Краків, Польща), «The Baltic University Programme. Newsletter» (Уппсала, Швеція) та інших; у альманасі «Ірпінські світанки» (Біла Церква) та збірнику української поезії «Вілаг почуттів» (Ужгород).

Модератор численних літературних акцій, була членом оргкомітету щорічної книжкової ярмарки Форуму видавців у Львові, а також Conrad Festival та ArtForum у Кракові.

Доробок

- Починок Юлія. Українська експериментальна поезія кінця XX — початку XXI століття: текст, контекст, інтертекст. — Монографія / Ю. Починок. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2015. — 216 с.
- Міждисциплінарний тезаурус літературознавчих термінів і понять (енциклопедичний словник для учнів, вчителів, студентів та викладачів) / Упорядкування та загальна редакція Юлії Починок. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 464 с.
- Українська література у світовому контексті (книга для учнів: як зробити уроки літератури незабутніми? + успішно підготуватися до ЗНО 5-11 класи) / Упорядкув. та заг. ред. Ю.М. Починок. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 288 с.
- Методика викладання української літератури у світовому контексті (методичні рекомендації для успішного вчителя-словесника 5-11 класи) / Упорядкув. та заг. ред. Ю.М. Починок. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 104 с.
- Нові імена у шкільній програмі з української літератури. Хрестоматія (антологічна пропозиція XXI століття) 10– 11 класи / Упорядкув. та заг. ред. Юлії Починок. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 292 с.

Літературні публікації

- «Назустріч сонцю» (збірка поезій, 2006),
- «Яким буде завтра?» (не розтиражована збірка рецензій, 2013),
- «Стежками Тернопілля. Матеріали фольклорної практики» (збірник, 2009, у співавторстві),
- «Обпалені війною. Афганістан (1979—1989)» (книга споминів, 2009, у співавторстві),
- передмова до збірки поезій Юрка Садловського «Вірші 1996—2014 (вибрані)» (2014).
- післямова до книги травелогів Надії Сеньовської «Оптимістичні подорожі довоєнною Україною» (2016).
- «Крила життя»: поезії (Тетяна Гладиш, Надія Гаврилюк, Юлія Ткачова) / Передмова, післямова і переклад Юлії Починок; ілюстрації та вишивані картини Тетяни Гладиш. Упорядкування та загальна редакція Юлії Починок. Фото - Тетяни Гладиш. - Тернопіль: «Крок» - 2018. - 104 с.
- Роман «Така як Ти» (2020).

Переклади

Боба-Дига Божена. завтра сьогодні вчора: поезії / Божена Боба-Дига; пер. з пол. — Луцьк: ПВД «Твердиня», 2017. — 64 с. (у співавторстві).

Стипендіатка видавництва «Смолоскип» (2009, 2010, 2011, 2012, 2013), лауреат конкурсу для молодих перекладачів «Odnalezione w tłumaczeniu» (Ґданськ, Польща, 2015), Резидентка VentspilsHouse (Латвія, 2018).

При художніх перекладах оперувала такими мовами: українською, англійською, російською, польською та німецькою. Перекладала зокрема Інґеборґ Бахман, Крістіана Льюїдла, Чарльза Сіміча, Славоміра Матуша та ін.

Julia Poczynok – urodziła się 27 czerwca 1990 r. W mieście Tarnopol. Ukraiński dziennikarz, pisarz, tłumacz, krytyk literacki, kierownik stosunków międzynarodowych. Członek Narodowego Związku Dziennikarzy Ukrainy (2013) i Towarzystwa Naukowego Tarasa Szewczenki (2013).

Publikowane teksty w czasopismach i publikacjach internetowych: «Wolne życie» (Tarnopol), «Miasto» (Tarnopol), «Recenzent tarnopolski» (Tarnopol), «Widok» (Tarnopol), «Literacka Ukraina» (Kijów), «Ukraińska gazeta literacka» (Kijów), «LitAccent» (Kijów), «Bukvoid» (Kijów), «Kyivska Rus» (Kijów), «Warsztaty poetyckie» (Kijów), «Artvertep» (Dniepropietrowsk), «Złota Pectoral» (Czortków), «Formart» (Lwów), «Kolo» (Lwów), BBC Ukraina (Kijów), «SHO» (Kijów), «Słowo i Czas» (Kijów), «Qli.ru» (Moskwa, Rosja), «Krucze» (Kraków, Polska), «Forum MOCAK» (Kraków, Polska), «The Baltic University Program. Newsletter» (Uppsala, Szwecja) i inne; w almanachu «Ірпінський журтєнка» (Біла Церква) oraz w zbiorach poezji ukraińskiej «Wioska uczuć» (Użhorod).

Moderatorka licznych wydarzeń literackich, była członkiem komitetu organizacyjnego corocznych targów książki Forum Wydawców we Lwowie, a także Festiwalu Conrada i ArtForum w Krakowie.

Dziedzictwo

- Poczynok Julia. Ukraińska poezja eksperymentalna z końca XX – początku XXI wieku: tekst, kontekst, intertekst. – Monografia / J. Poczynok. – Tarnopol: Podręcznik – Bogdan, 2015. - 216 s.
- Interdyscyplinarny tezaurs terminów i pojęć literackich (encyklopedyczny słownik dla uczniów i nauczycieli) / Aranżacja i redakcja ogólna Julii Poczynok. – Tarnopol: Podręcznik - Bogdan, 2019. - 464 s.
- Literatura ukraińska w kontekście światowym (książka dla studentów: jak sprawić, by lekcje literatury były niezapomniane? + Pomyślnie przygotować się do egzaminów zewnętrznych w klasach 5-11) / Aranżacja i redakcja ogólna Julii Poczynok. - Tarnopol: Podręcznik - Bogdan, 2019. - 288 s.
- Metody nauczania literatury ukraińskiej w kontekście światowym (wytyczne dla odnoszących sukcesy nauczycieli słownictwa klas 5-11) / Aranżacja i redakcja ogólna Julii Poczynok. - Tarnopol: Podręcznik - Bogdan, 2019. - 104 s.
- Nowe nazwiska w szkolnym programie nauczania w literaturze ukraińskiej. Czytelnik (propozycja antologiczna XXI wieku) 10-11 klasy / Aranżacja i redakcja ogólna Julii Poczynok. - Tarnopol: Podręcznik - Bogdan, 2019. - 292 s.

Publikacje literackie

- «W stronę słońca» (zbiór wierszy, 2006),
- «Jakie będzie jutro?» (niepublikowany zbiór recenzji, 2013),

- «Szlaki Tarnopola. Materiały praktyki folklorystycznej» (kolekcja, 2009, współautor),
- «Spalony przez wojnę. Afganistan (1979–1989)» (Książka pamięci, 2009, współautor),
- wstęp do zbioru wierszy Jurka Sadłowskiego «Wiersze 1996-2014 (wybrane)» (2014).
- Posłowie do książki z podróży Nadii Seniowskiej «Optymistyczne podróże na przedwojennej Ukrainie» (2016).
- «Skrzydła życia»: poezja (Tatiana Gladysz, Nadiya Gavrilyuk, Julia Tkaczowa) / Przedmowa, posłowie i tłumaczenie Julii Pochynok; ilustracje i haftowane obrazy Tatiany Gladysz. Aranżacja i montaż ogólny: Julia Pochynok. Zdjęcie Tatiana Gladysz. - Tarnopol: «Krok» - 2018 r. - 104 s.
- **Roman «Taka jak Ty» (2020).**

Tłumaczenia

Boba-Dyga Bożena. jutro dzisiaj wczoraj: poezja / Bożena Boba-Dyga; tl. z pł- Łuck: PVD «Twerdynya», 2017. - 64 s. (współautor)

Członek Wydawnictwa Smoloskyp (2009, 2010, 2011, 2012, 2013), zwycięzca konkursu Odnalezione w tłumaczeniu dla młodych tłumaczy (Gdańsk, Polska, 2015), mieszkaniac VentspilsHouse (Łotwa, 2018).

W tłumaczeniach artystycznych działała w następujących językach: ukraiński, angielski, rosyjski, polski i niemiecki. Tłumaczyła w szczególności Ingeborg Bachmann, Christian Loidl, Charles Simich, Sławomir Matusz i inni.

Чекала акордів,
а струни п'яні.
Ми вже не горді,
Ми у дурмані.
Я висипаю в безсилій люті
Сміття та рештки своєї суті.
І, як молитва, у шифрах коду...
Любов – перерізана вена акорду.

Czekałam akordów,
a struny pijane.
Nie jesteśmy już dumni,
jesteśmy zadumani.
Wypadam w bezsilnej wściekłości
Wysypuję śmieci i swoją esencję.
I, jak modlitwę, w zakodowaniu kodów...
Miłość to przecięcie żył akordów.

Стій. Чекай.
Пам'ятай.
Я.Твоя.
Печаль.
Біль зорі.
Міль...
Що з'їдає її
Вщент.

Zatrzymaj się. Czekaj.
Pamiętaj.
Że jestem Twoją.
Żal.
Ból gwiazdy.
Mól...
Co zjada ją
Całkowicie.

А крок твій
У долоні моїй пропах...
Світ – із трав і подертих карт...
Тіло ночі тремтить.
На душі її – щем...
Повний місяць.
Печаль.
Прощай...

I twój krok
W mojej dłoni pachnący
Świat składa się z traw i podartych map...
Ciało nocy drży.
W jej duszy – ból...
Księżyc w pełni.
Żal.
Pożegnalny...

Я знаю: тут тхне зрадою,
І це для мене нестерпно.
Я знаю: тут вбивають,
Міняють, шукають щось нове,
Хоча старе набагато краще.
Оточення змінилось...
Я знаю – це ненадовго...
Наші люди не вміють мовчати –
Вони брешуть.
Тут п'ють і сваряться матом,
Проклинають сусідів і
зздять рідним.
Але чомусь я їх люблю, -
Тут – найкраще!

Wiem: śmierdzi tu zdradą,
I jest to dla mnie nie do zniesienia.
Wiem: zabijają tutaj,
Zmieniają się, szukają czegoś nowego,
Choć stare jest znacznie lepsze.
Środowisko zmieniło się...
Wiem – jest to krótkotrwałe...
Nasi ludzie nie wiedzą, jak milczeć –
Oni kłamią.
Tutaj piją i kłócą się,
Przeklinają sąsiadów i
zazdroszczą krewnym.
Ale z jakiegoś powodu ich kocham –
Tutaj – najlepiej!

Любов – це не сон, не ролик кінофільму, не товар.
Любов не прагне чужого і ніколи не забирає,
Насміхаючись.
Любов – це не вогонь, а свіча, яка горить рівно, ясно і впевнено,
Як у храмі.
Любов не зупиняється, вона завжди перша.
Любов – це не крос і не стрибки у довжину,
Для яких завжди дають три спроби.
Вона не прагне рекордів...
Любов не гра і не банальний секс на двох.
Любов – це віра.

Вона як промінь світла в цьому темному, злиденному світі.
Це Божа благодать, котра шукає нас і знайшовши
Відкрите та щире серце – назавжди залишається в ньому.
Її можна образити, зачепити, але вбити – ніколи.
Вона вічна як і слова Божого заповіту.

Miłość nie jest snem, ani klipem filmowym, ani towarem.
Miłość nie szuka cudzego i nigdy nic nie odbiera,
Uśmiechają się
Miłość nie jest ogniem, ale świecą, która pali się równomiernie, wyraźnie i pewnie,
Jak w świątyni.
Miłość się nie kończy, zawsze jest pierwsza.
Miłość to nie kros i nie skok w dal,
Za co zawsze dają trzy próby.
Ona nie szuka rekordów ...
Miłość to nie gra i nie banalny seks we dwoje.
Miłość jest wiarą.
To jest jak promień światła w tym ciemnym, zubożałym świecie.
To łaska Boża która nas szuka i jak znajdzie
Otwarte i szczere serce pozostaje w nim na zawsze.
Można ją obrazić, dotknąć, ale nigdy nie zabić.
Ona jest wieczna jak słowa Bożego Przymierza.

У Юлії Починок є найголовніше, аби відбутися Творцем – відкритість, світлоносність і любов. Гадаю, це та основа, («наміри»), які й дозволяють мені з оптимізмом дивитися у її творче майбутнє.

Євген Баран

U Julii Poczynok jest najważniejsze, aby zostać Stwórcą, jest otwartość, lekkość i miłość. Myślę, że jest to podstawa («intencje»), która pozwala mi z optymizmem patrzeć na jej twórczą przyszłość.

Eugen Baran

Поезія – це мислення метафорами, порівняннями, свіжими і неповторними. У кращих віршах рукопису Юлії Починок вони є.

Євген Зозуляк

Poezja to jest myśl metaforami, porównaniami, świeżymi i niepowtarzalnymi. W najlepszych wierszach rękopisu Julii Poczynok oni są.

Eugen Zozuliak

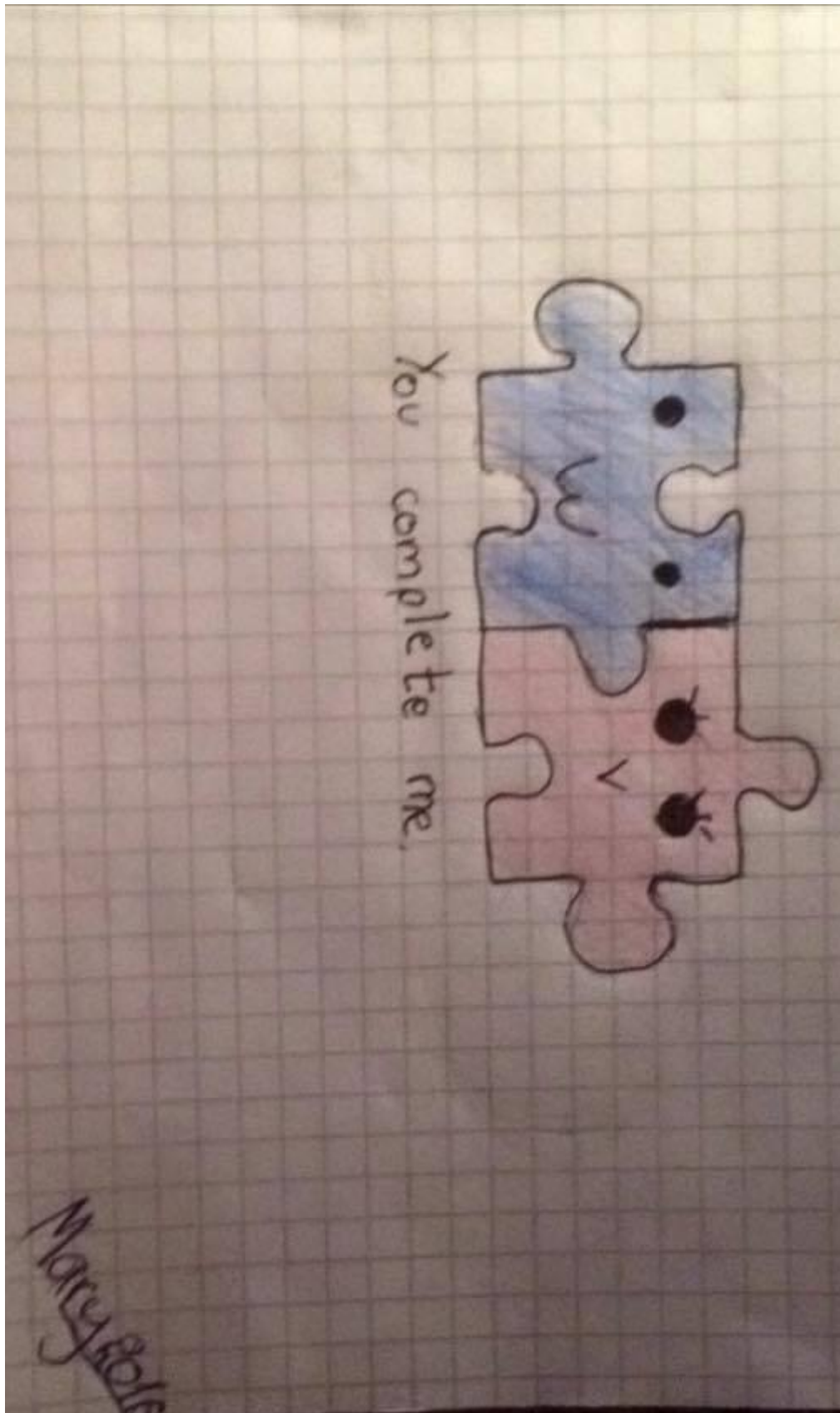

Figura 3 Mariczka Wakarczuk (Lwów, 2005), wybrane z twórczego albumu 2016 roku #123DaysOfArt

Фігура 3 Марічка Вакарчук (Львів, 2005), вибране з творчого альбому 2016 року #123DaysOfArt

Jadwiga Malina

Jadwiga Malina - poetka, animatorka kultury, redaktorka kwartalnika «Czas Literatury», sekretarz zarządu Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Autorka tomów wierszy: *Szukam ciemna* (1996), *Zanim* (2007), *Strona obecności* (2010), *Od rozbłysku* (2013), *Tu* (2015), *Czarna Załoga* (2018), *Światło i szelest*. Wybór wierszy z lat 1996-2019, Seria «Poeci Krakowa» (2020). Publikowała m.in. w «Dzienniku Polskim», «Sycynie», «Regionach», «Odrze», «Frazie», Miesięczniku «Kraków», «Kwartalniku Artystycznym», «Krytyce Literackiej», «Nowej Dekadzie Krakowskiej», «Migotaniach», «Toposie», «Twórczości», «Nowym Napisie», także na portalach *Poeci Polscy pl*, *Babiniec Literacki*, *Pisarze pl*. Wybrane wiersze poetki zostały przetłumaczone na język rosyjski, serbski, słoweński i angielski. Laureatka Nagrody «Krakowska Książka Miesiąca» za tom *Od rozbłysku* (wrzesień 2013). Dwukrotnie uhonorowana Nagrodą Starosty Powiatu Myślenickiego (2010, 2016). W 2019 wyróżniona przez Kapitułę Nagrody Literackiej im. ks. Jana Twardowskiego za tom *Czarna załoga*. Nominowana do Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego - ORFEUSZ za tom *Tu* (2016) oraz do Nagrody Literackiej m.st. Warszawy za tom *Czarna załoga* (2019).

Ядвіга Маліна

Ядвіга Маліна - поетеса, культурний аніматор, редактор квартальника «Час літератури», секретар правління Краківського відділення Асоціації польських письменників. Авторка книг віршів: «Шукаю темного» (1996), «До цього» (2007), «Сторінка присутності» (2010), «Від розблиску» (2013), «Тут» (2015), «Чорний екіпаж» (2018), «Світло та шелестіння» - добірка віршів 1996–2019 років, серія «Поети Кракова» (2020). Публікувалася також в «Польському деннику», «Сицилії», «Регіонах», «Одрі», «Фразії», у місячнику «Краків», «Артистичному квартальнику», «Літературній критиці», «Нове десятиріччя Нового Кракова», «Мерехтінні», «Топосі», «Творчості», «Новому Нapisі», також на порталах польських поетів пл. Бабінець Літерацький, Письменники пл. Вибрані вірші поетки перекладені російською, сербською, словенською та англійською мовами. Лауреат премії «Краківська книга місяця» за том «Від розблиску» (вересень 2013 р.). Двічі нагороджена премією «Старости» Мислиницького Повіту (2010, 2016). У 2019 році була нагороджена главою Літературної премії Росії О. Яна Твардовського за том «Чорна залага». Висунута на премію поезії К.І. Галчинського – Оферуш за книгу «Тут» (2016) на Літературну премію столиці міста Варшава за книгу «Чорна залага» (2019).

MĘDRZY SKLEPOWI

Mowa ich solna i kwaszona, gdy na wprost konserw i ryb
Stoją. Gdy głoszą, ogłaszają. Suszę lub deszcz. Migrację żab.

Choćbyś nie chciał, i tak usłyszysz. Język mleka.
Owsa i pszenicy. Wiodą, bowiem swoje oznajmianie
Przez łąki Pana. Rośnie stada owcze.
Wiodą przez urodzaj siewu. Zastój w młockarniach.

W podskokach. Na perliczych. Na kogucich nogach. Biją w górę,
Skąd spadała manna. Boże słowo skąd spadnie. Całe w gromach.

МАГАЗИННІ ВОЛХВИ

Сіль і кисла мова, якщо мова йде про банки і рибу
Вони стоять. Коли вони проповідують, вони оголошують. Засуха чи дощ. Міграція жаб.

Хоча ти цього не зробив, все одно почуєш. Молочна мова.

Овес і пшениця. Вони ведуть свої заяви
Через луки Господні. Вівчарські стада росли.
Вони ведуть через посівний урожай. Застій у молочарнях.

У стрибках. На цесарки. На ногах півня. Вони били вгору
Звідки впала манна? Боже слово, звідки воно впаде. Все в громах.

PRZEPOWIEDNIE KRÓLOWEJ SABY

Dobrzy ludzie zwiastowali nam wieczorami,
Zdarzenia, które nadejść miały.
Wielkie katastrofy, ale też drobne nieszcześcia,
Jakich pełno w obejściu i stajni.
Zwłaszcza przy braku prądu, widmo końca świata
Stawało się nieuniknione. Wykładali wówczas
Na stół precjoza z ziaren, a matka podawała kieliszki,
Jeśli były.

ПРОПОЗИЦІЇ КУБІН САБА

Добрі люди проповідували нам вечорами
Події в майбутньому.

Великі катастрофи, але й незначні нещастя,
Чим сповнені ферми та конюшні.
Особливо за відсутності електроенергії, привид кінця світу
Це стало неминучим. Вони читали лекції тоді
Крендель із зерен на столі і мати подавала келихи,
Якби вони були.

NA POŻEGNANIE PRAKOLCZATKI

Teraz na bagnach krepy i jedwabiu.
Gdy iszczą się i błyszczą. Głośnie kolacje. Smokanie.
Gdy żadna śmierć i żaden ból zęba.
A w żołądku i szafie pełno.
Kto chciałby myśleć o stekowcu z rodziny
Kolczatkowatych. Niejakim *Zaglossus attenboroughi*.
Małym, żywiącym się małymi robakami,
Które podobnie jak on brodzą w ziemi.
Szukają wyjścia. Otaczają wyjście. Albo go unikają.

На прощання довгоносіх єхидні

Зараз на крепових та шовкових болотах.
Коли вони блищать і сяють. Гучні вечери. Прищипування.
Коли немає смерті і немає зубного болю.
А в шлунку і шафі повно.
Хто хотів би подумати про сімейний стейк
Колчатковатих. З якимось шлаком кліщів.
Маленькі, що годують маленьких клопів,
Які, як і він, забиваються в землю.
Вони шукають вихід. Навколо виходу. Або вони цього уникають.

WYZYSK

A gdyby tak, zupełnie nie przypominał
Przędzalni bawełny Arkwrighta.

Ani dalekiego Kongo za panowania króla Leopolda.
Był mniej ludzki. Bardziej kulisty. Podobny do pereł,
Jakie mieszkańcy Zipangu wkładali zmarłym do ust.
Albo owoców, które Vincenzo Campi umieścił na swym
Przeciętnej urody obrazie. Czereśni, brzoskwiń
I szeregu innych darów bożych, na czele z kapustą.

ПОЯСНЕННЯ

А якщо так, то це зовсім не нагадувало
Бавовняний прядильний комбінат Аркрігта.
Ні далекого Конго за правління короля Леопольда.
Він був менш людський. Більш кулястий. Схожий на перли,
Які мешканці Ціпангу клали мертвим у рот.
Або плід, який Вінченцо Кампі поклав на свій
Посередній образ краси. Вишні, персики
І ряд інших різдвяних подарунків, зокрема капусти.

O SAMOTNOŚCI

Nadal biegniemy wzdłuż wody przyodziani w skóry.
Za grzbietem srebrnym. Łuską na kamieniu.
Nadal parząc na gwiazdy widzimy wyłącznie siebie.
I zawsze przynosimy milczenie, gdy nie chcemy milczeć.
Nadal podbijamy ciche doliny płaczem.
Jednakowo bojąc się nocy i brzasku.
Tak nagle. Tak bardzo nagle opuszczeni.
Nosimy w sobie tamte wody. Kaskady poziomek i gałęzi.

Про самотність

Ми досі бігаємо по воді, одягнені у шкури.
За срібною спинкою. Шкала на камені.
Ще дивлячись на зірок, ми бачимо лише себе.
І ми завжди приносимо тишу, коли не хочемо мовчати.
Ми все ще підкорюємо тихі долини плачем.
Однаково бояться ночі та світанку.

Так раптом Кинув так раптово.

Ми несемо в собі ці води. Каскади лісової полуниці та гілок.

Тексти Ядвіги Маліни створені в особливий експериментальний спосіб. Коли дуалізація слова та образу наповнює кожне значення та відображується у повноті змісту. Метафори іноді абсолютно несподівані та створюють враження про сферу відображення внутрішнього світу ліричного героя. Актуалізація зовнішнього світу створює безпосередню взаємодію людини та природи із внутрішніми психічними та психо-соматичними станами. Глибокий сенс такої мовної взаємодії відчувається на різних мовних рівнях: лексичному, орфографічному, словотвірному тощо. І такий словотвірний коктейль витворює цікаву мистецьку парадигму авторки.

Юлія Починок, 2020

Teksty Jadwigi Maliny powstały w specjalny eksperymentalny sposób. Kiedy dualizacja słowa i obrazu wypełnia każde znaczenie i znajduje odzwierciedlenie w pełni tego konkretnego znaczenia. Metafory są czasem zupełnie nieoczekiwane i sprawiają wrażenie odbicia wewnętrznego świata lirycznego bohatera. Aktualizacja świata zewnętrznego tworzy bezpośrednią interakcję człowieka i natury z wewnętrznymi stanami psychicznymi i psychosomatycznymi. Głębokie znaczenie takiej interakcji językowej jest odczuwalne na różnych poziomach językowych: leksykalnym, ortograficznym, słowotwórczym itp. I taki słowotwórczy koktajl tworzy ciekawy artystyczny paradygmat autorki.

Julia Poczynok, 2020

Anna Mazela

Doktor nauk humanistycznych w dziedzinie kulturoznawstwa, zafascynowana fotografią jako fenomenem kulturowym i jej związkami z innymi dziedzinami kultury i sztuki. Miłośniczka baśni. Animatorka kultury i bibliotekarka. W 2016 roku krakowski oddział Stowarzyszenia Pisarzy Polskich wydał jej debiutancki tom pt. *Głęboko, nisko*, za który w tym samym roku otrzymała wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie im. Anny Świrszczyńskiej. W 2009 r. otrzymała wyróżnienie w VI Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Marty Aluchny-Emelianow w Słupsku, a w 2011 r. wyróżnienie w XIX Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim «Dać Świadectwo» organizowanym przez Śródmiejski Ośrodek Kultury w Krakowie. Wiersze Anny Mazeli były publikowane w almanachach grupy poetyckiej «Sylaba» oraz almanachach pokonkursowych, w Magazynie Materiałów Literackich CEGŁA, w czasopiśmie «Kraków», «2Miesięczniku», młodzieżowym czasopiśmie «Makulatura» oraz uczelnianym czasopiśmie Akademii Ignatianum «Wyspa».

Анна Мазела

Доктор гуманітарних наук у галузі культурології, захоплюється фотографією як культурним явищем та його зв'язками з іншими сферами культури та мистецтва. Любитель казок. Аніматор культури та бібліотекар. У 2016 році краківська філія Товариства польських письменників опублікувала дебютний том під назвою «Глибоко, низько», за що в тому ж році вона отримала відзнаку в Національному конкурсі імені Анни Свіршчинської. У 2009 році отримала відзнаку в 6-му польському національному поетичному конкурсі імені Марти Алучни-Емельянов у Слупську, а в 2011 році нагороджена відзнакою у 19-му Польському національному поетичному конкурсі «Дати сертифікат», організованому міським центром культури у Кракові. Вірші Анни Мазели були опубліковані в альманахах поетичної групи «Силаба» та альманахах після конкурсу, у журналі

літературних матеріалів «Гегля», у журналі «Краків», «2місячнику», у молодіжному журналі «Макулатура» та в університетському журналі Ігнатіум «Острів».

Szafot

Zatrute serca podają
na srebrnych półmiskach,
na ścianach makatki z jelit,
w kieliszkach wino takie czerwone
- bardziej niż krew.
Masz tyle dłoni, by trzymać
w nich wszystkie nasze dłonie,
gdy podczas modlitwy pochylamy głowy
do ścięcia.

Pod stołem huśtamy
diabła, może on też
jest wspólny choć mamy
wiele nóg.
A mamy mówiły: nie huśtaj
Się za wysoko.

Spadało się w odświętnych
sukienkach do kałuż
i miało się całe majtki
mokre i brudne,
trzeba się było przebierać
w babcinych łazienkach
i wujkowie się śmiali
- pochylamy głowy do ścięcia.

Ліси

Отруєні серця дають

на срібних блюдах,
на стінах, гобелени з кишечника,
червоне вино в келихах
- більше, ніж кров.
У вас достатньо рук, щоб утриматись
в них усі наші руки,
коли ми схиляємо голови під час молитви
обезголовити.

Ми розмахуємо під столом
чорт, може, і він теж
є загальним, хоча у нас є
багато ніг.
А матері сказали: не гойдайтесь
Занадто високо.

Це припало на урочистості
сукні з калюжею
і всі труси носили
мокрі та брудні
вам довелося змінити
у бабусиних ванних кімнатах
і дядьки сміялися
- схиляємо голови для різання.

Wiedzieć nie należy

Ostre tysiące czegoś
równocześnie wchodzi w tankę
mnie, choć nie wiem, gdzie ja
jestem lub bywam, gdzie się
rozchodzę jak kręgi na wodzie, albo
smród. Łapię wszelkie ślady siebie, te
zapaszki i nacieki, upławy, to
człowieczeństwo, i noszę, i pokazuję,
że ja jestem człowiek, tak jak wy, oni,
wszyscy są ludźmi? Zgaduję.

Matka moja jest człowiekiem
i ojciec jest, dlatego ja też muszę, choć
może nie chcę, nie wiem, bo
wiedzieć nie należy do dzieci. Zgadywać
kazali w przedszkolu, w szkole, w domu,
co ma na myśli na literę «k». Albo «m».
Coś w pobliżu. Jest i przytula. Dusi.

Ви не повинні знати

Різно тисячі чогось

одночасно надходить у танк

мене, хоча я не знаю, де я

Я є або я там, де є

Я поширююся, як круги води, також

сморід. Я вловлюю всі сліди себе, ці

запахи та інфільтрати, виділення, це

людство, і я ношу і показую

що я людина, як і ви, вони

чи всі люди? Я здогадуюсь

Моя мати - людина

і батько є - ось чому я повинна бути, хоча

можливо я не хочу, я не знаю, тому що

знати не належить дітям. Здогадуватися

вони замовляли в дитячому садку, в школі, вдома,

що він означає під буквою «к». Або «м».

Щось поруч. Є і обіймає. Задушить.

Matka stworzycielka

Na przeszłość można napluć. Na przyszłość

pamiętaj, żeby napluć. Ze śliny można

całą przyszłość ulepić. Ze śliny możesz siebie

stworzyć, bo w ślinie jest coś takiego, coś

takiego jest, zdaje się DNA tam jest i możesz.

Ze śliny jest cały język, wyobrażasz sobie? Wyobraź

sobie to wszystko, powiedz na głos, w ślinie nabierze

ciała i prawdy. W języku możesz nawet mieć dziecko.

Oni wszyscy chcą, byś miała dziecko, takie ze

śliny i spermy, ulepione jak golem martwe, dopóki

nie zaczniesz pluć, to znaczy mówić do niego, słowem

go stwarzać, animować jak kukiełkę w teatrze.

Мати-творець

Можна плюнути на минуле. На майбутнє
не забувай плювати. Слину можна використовувати
покращити все майбутнє. Можна зробити собі слину
творити, бо щось подібне в слині
це здається, ДНК є, і ви можете.

Весь язик зроблений зі слиною, уявляєте? Уявіть собі
все це, скажіть це вголос, воно візьме слину
тіло і правда. Можна навіть мати дитину язиком.
Всі вони хочуть, щоб ви мали таку дитину
слина і сперма, підняті, як голем, до тих пір, поки
ви не починаєте плювати, це означає говорити з ним одним словом
створити його, оживити його, як ляльку в театрі.

Potwory

Może wcale nie urodzę. A może
urodzę potwory. Będę musiała je
zamykać w garażu jak agresywne
psy i będą skrobać w ściany i będą
wyć. Może wcale nie zajdę.

Zachodzić

to można w odwiedziny albo po
kolędzie. Może ksiądz nawet by
ich nie pobłogosławił. Moich

potworów nie można błogosławić,
można je przekląć i wygnać na cztery
wiatry, ale jak wiatr powrócą.

Монстри

Можливо, я не народжу. Або можливо
Я народжу монстрів. Мені вони знадобляться
замок в гаражі люблять агресивні
собаки, і вони будуть скребати стіни, і вони будуть
вити. Можливо, я не хочу.

Перекриття

її можна відвідати або після
колядувати. Може, священик навіть
він їх не благословив. моє
монстри не можуть бути благословенні
їх можна прокляти і вигнати за чотири
вітри, але як, коли вітер повертається.

Obie ofiary dobre. Oba bogi
dobre i niedobre są jednakowo
i równocześnie, bo czas dobry
i zły zarazem, a ja ci oddam
te pieniądze, Sylwia. Już ci
oddałam sto pięćdziesiąt złotych,
prawda? Bo ci kurtkę kupiłam.
Czas daje i zabiera, a ja
ci nie zabiorę tych pieniędzy.
Przecież widzisz, wschodzi
słońce po złej stronie, a ja ci kupuję to
kurtkę, to kolczyki. Ta kurtka będzie ci do
spodni niebieskich pasować, nie czarnych.
Czarne są węgle po całospaleniu, jak twoje
włosy. Nie będę ci dzisiaj myła głowy.
Przyjdzie wiosna, to będziesz chodzić
w tej kurtce. Ja bym ci nie zabrała
pieniędzy kochanie, Staszek by ci zabrał,
ale ja nie. Oba bogi dobre są i niedobre
jednakowo, ale Staszek jest zły.
I niech on cię tak nie głaszcze, Sylwia,
nie pozwalaj mu. Niech on cię nie głaszcze.
I nie mów mu kocham cię, tato. Nie mów
mu tak.

Обидві жертви хороші. Обидва боги

добро і зло однаково

і в той же час тому, що хороший час

і сердитися одночасно, і я поверну тобі

ці гроші, Сільвія. Вже ти

Я віддав сто п'ятдесят злотих,

правда? Бо я купив тобі куртку.

Час дає і бере, і я

Я не прийму у вас цих грошей.

Розумієте, воно піднімається

сонце з того боку, і я купую його за вас

піджак, сережки. Ця куртка приїде до вас

штани сині, а не чорні.

Чорне вугілля після спалювання, як і ваше

волосся. Я сьогодні не мию тобі голову.

Приїде весна, тоді ти будеш гуляти

в цій куртці. Я б не взяв тебе

гроші, любя, Стасек забере тебе,

але я ні. Обидва боги є добрими і поганими

однаково, але Стасек розлючений.

І не дозволяй йому так погладити тебе, Сильвіє,

не дозволяйте йому. Не дозволяйте йому домашньої тварини.

І не кажи йому, що я тебе люблю, тато. Не говори

йому так.

Тексти авторки оголені, мають присмак натуралізму. І така натура вправно переплітається із соціальним контекстом творчого тла. Кадр за кадром ліричний герой передає те, що створює

метафоричними образами. Це своєрідна фото фіксація чи репортаж з місця подій. Своєрідний спосіб відтворення реальної дійсності.

Юлія Починок, 2020

Teksty autorki są nagie, mają posmak naturalizmu. I ta natura umiejętnie splata się ze społecznym kontekstem twórczego tła. Kadr za kadrem bohater liryczny przekazuje to, co tworzy na metaforycznych obrazach. Jest to rodzaj przechwytywania zdjęć lub raportu ze sceny. Szczególny sposób odtwarzania rzeczywistości.

Julia Poczynok, 2020

Łucja Dudzińska

Луція Дудзінська

Łucja Dudzińska – poetka, wydawca, redaktorka serii wydawniczej i pisma, animatorka kultury – pomysłodawczyni i organizatorka wielu ogólnopolskich: akcji literackich, konkursów, wystaw, prezentacji. Z wykształcenia ekonomistka, pedagog (Akademia Ekonomiczna). Od kilkudziesięciu lat pisze wiersze, utwory dla dzieci, prozę, ale dopiero od 2008 roku zaczęła publikować swoją twórczość. Autorka sześciu książek poetyckich: z mandragory (Łódź 2013), MeMbrana. Cyrkulacje (Szczecin 2014), OB – krew i woda (Poznań 2015), Tupanie. ze sobą po drodze (Poznań 2016), Miedziaki. Znalezione (Elbląg 2016), METAmorfozy. Wybrane (Sofia 2017, wersja polsko-bułgarska). Tłumaczona na dziewięć języków. Publikowała w antologiach i wielu pismach literackich. Laureatka i zauważona na kilkudziesięciu konkursach poetyckich, również na międzynarodowym. Za debiut z mandragory otrzymała Nagrodę R. Milczewskiego-Bruno oraz dwie nominacje (do «Złotnego środka poezji» i Nagrody im. K. Iłłakowiczówny za najlepszy debiut poetycki roku 2013). Poemat Tupanie. ze sobą po drodze wyróżniono na Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim (MLP) jako książkę roku 2016.

Zainicjowała w 2011 roku powstanie ogólnopolskiej Grupy Literycznej Na Krechę, której jest kuratorem. Podjęła współpracę polsko-niemiecką, w wyniku czego odbyło się 20 spotkań w Niemczech i w Polsce promujących antologię Dzieciństwo w Polsce, Kindheit in Deutschland. Fundatorka i prezes Fundacji Otwartych na Twórczość (FONT). Członkini Zarządu Głównego (2017+2020) Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Луція Дудзінська – поетеса, видавець, редакторка поетичної видавничої серії, культурний діяч – ініціаторка та організаторка багатьох національних польських літературних заходів, конкурсів, виставок, презентацій. За освітою – економіст, педагог (Економічна академія). Протягом кількадесяти років пише вірші, твори для дітей, прозу, але тільки з 2008 року почала публікувати свою творчість. Авторка шести поетичних книжок: «З Мандрагори» (Лодзь, 2013), «Мембрана. Циркуляції» (Щецин, 2014), «ОВ – кров і вода» (Познань, 2015), Тупіт. з собою по дорозі (Познань, 2016), «Мідяки. Знайдене» (Альблонг, 2016), «МЕТАморфози. вибране» (Софія, 2017, польсько-булгарська версія). Її твори перекладено дев'ятьма мовами. Публікувалася в антологіях і багатьох літературних виданнях. Лауреатка та відзначена на кількадесяти поетичних конкурсах, включно із міжнародними. За дебют «З мандрагори» отримала нагороду Р. Мільчевського-Бруно і дві номінації (премія «Золота середина поезії» та ім. К. Іллаковичівни за Кращий поетичний дебют 2013 року). Поетичну збірку Тупіт. з собою по дорозі відзначено на конкурсі Міжнародний поетичний листопад (MLP) як книжку 2016 року.

У 2011 році ініціювала утворення Національної польської Літературної групи «На Крехе» та стала куратором. Започаткувала польсько-німецьке співробітництво, завдяки якому було проведено 20

зустрічей в Німеччині та в Польщі, які супроводжували антологію «Дитинство в Польщі». Засновником та директор Фонду відкритих на творчість (FONT), членом Головного Правління (2017-2020) Асоціації польських письменників. Проживає в Познані.

Z książki Tupanie. ze sobą po drodze

Decyzje. Żywioły

Opowiedz się dziewczynko! Opowiedz, po której
Stronie rzeki stoisz? Może to autostrada? Po niej
toczą się fale. O! Uderzają w obie strony – wejścia,
zejścia. Tu zawsze coś się dzieje; coś staje, wymija,
pędzi. Tak już jest. Przecież koła kręcą się i kręcą
(jak czas), w sobie znanym i nieznanym kierunku.

Postój na poboczu, zanim włączysz się do ruchu.
Wskocz na głęboką wodę, aby stracić oddech oraz
tlen. Zyskasz grymas rozkoszy albo ból konania.

Opowiedz się dziewczynko w poemacie, w czarnym
scenariuszu bezdomnych słów. W rykoszecie słońca,
- promienie po sobie pozostawiają cień (niby ciało
po spowiedzi). O! Powiedz o przebranych śladach
- po nich wrócisz do siebie, bo ze sobą ci po drodze.

Opowiedz dziewczynko o zapałkach, które nie chcą
się palić, i o tych, co zgasły. Tyle w tobie żywiołów.
Płomień uniesie cię nad wodą, a prędkość pokona
twój dystans. Aż tyle w twoim powietrzu odległości,
od startu do mety; od granicy do zagranicy na ziemi,

gdzie stoisz. Wzrok wpatrzony w prędkie nurt, w dal.

Із книги ТУПІТ. із собою по дорозі

Рішення. Стихії

Розкажи, дівчинко! Розкажи, на якому
березі річки ти стоїш? Може, це автомагістраль? По ній
котяться хвилі. О! Вдаряють об обидва берега – входи,
спуски. Тут завжди щось відбувається; щось зупиняється,
ухиляється, проривається. Так уже є. Бо колеса обертаються
і обертають (як час), у відомому і невідомому напрямку.

Зупинись на узбіччі, перед тим, як влиєшся в рух.
Стрибни у глибоку воду, щоб втратити дихання
і кисень. Отримаєш гримасу задоволення або біль сконання.

Розкажи, дівчинко, про поезію, про чорний
сценарій бездомних слів. У рикошеті сонця,
-промені після себе залишають тінь (ніби тіло
після сповіді). О! Розкажи про прощені сліди
-після них повернешся до себе, бо з собою тобі по дорозі.

Розкажи, дівчинко, про сірники, які не хочуть
запалюватися, і про ті, що згасли. Стільки в тобі стихій.
Полум'я піднесе тебе над водою, а швидкість подолає
твою дистанцію. Так багато у твоєму повітрі відстані,
від старту до мети; від кордону до закордону на землі,
де ти стоїш. Пронизливий погляд у швидку течію, у далечінь.

Szkolna miłość. Chce, aby o tej porze kwitły sasanki oraz
niebieskie palce, poplamione od pióra. Często gryzmoli

w pamiętniku. Wysyła listy donikąd – wracają. Podobno
adresat zmienił miejsce zamieszkania. Zaklina, przysięga

na niby i na nigdy. Nie całuje w parku wydrapanego serca
na ławce, przecież nie warto reanimować. Zostało zabite

szpilką (jak motyl u koleżanki). Dokłada serce do pamiątek
z pierwszej komunii i ogląda ślady atramentu na języku.

Шкільне кохання. Хочу, щоб у цю пору зацвітали сон-трава
і сині пальці, з плямами від пера. Часто пише карлючками

в щоденнику. Надсилає листи в нікуди – повертаються назад.
Мабуть, адресат змінив своє місце проживання. Лається,

присягається на ніби і на ніколи. Не цілує в парку видряпаного
серця на лавці, та й не варто реанімувати. Його вбито

шпилькою (як метелик у подруги). Докладає серце до пам'яток
з першого причастя і розглядає сліди чорнила на язичку.

Wiosennie za ludźmi, z odległych jasnych okien, wychylają
się kwiaty. Słońce przeciska się do wnętrza ziemi, toruje

sobie drogę wśród szarych obłoków. W końcu liczy się ilość
kandeli w prześwitach. Szkoda, że padają gdzie popadnie.

Весняно за людьми, з далеких яскравих вікон, виглядають
квіти. Сонце притискається досередини землі, прокладає

собі дорогу серед сірих хмар. Нарешті береться до уваги кількість
кандели в шпаринах. Шкода, що падають, куди попаде.

Obietnica. Zobaczył ją na łące. Wtedy miała szesnaście lat.
Postanowił czekać, aż dojrzeje, a w sercu zakwitną jabłonie.

Bał się, że będzie rozdawać zielone jabłka. Teraz patrzy,
jak wplata warkocz w wiklinowe kosze. Chce układać

maki na falbanach jej letniej sukienki. Niech się rozrastają,

gubią płatki. Chciałby biec na drugą łąkę (zanim zmieni się

w ściernisko). Razem więc polne wianki, słuchać grania
świerszczy, liczyć odgłosy kukulki. Za miedzą w kłosach

dojrzewa chleb. Idą żniwa. Zapamiętają ten zapach. Wołające
do domu krzyki mieszają się z klekotem młodych bocianów.

Julka po drodze podnosi zgubione pióra, oddaje w zamian
zjednoczenia na zdjęciu. Zagryza usta jak owocnię, do krwi.

Обітниця. Він побачив її на галявині. Тоді їй було шістнадцять.
Він вирішив почекати, поки вона дозріє, а в серці зацвітуть яблуні.

Він боявся, що буде роздавати зелені яблука. Тепер дивиться,
як влітає косичку у плетені кошики. Хоче складати

маки на воланах її літньої сукенки. Нехай розростаються,
гублять пелюстки. Він хотів би бігти на іншу галявину (перш ніж вона

перетвориться у стерню). Разом плести польові вінки, слухати спів
цвіркунів, рахувати кущі зозулі. За межею у колосках

дозріває хліб. Ідуть жнива. Запамятають цей запах. Поклики
додому перемішуються з гуркотом молодих лелек.

Юлька по дорозі піднімає загублені пера, віддає взамін
поєднання на фотографії. Кусає губи, як опліддя, до крові.

Rozmarzona. W myślach pisze list; wymienia swoje atrybuty,
ale za nic głośno się nie przyzna. Niech się domyśli sam.

Poczuje jej podwójność i niechęć do bycia niczyją. Patrzy mu
prosto w oczy, bo tak patrzy szczerą i niewypowiedzianą:

Jestem zagadką, której nikt nie rozwiązał,
bo nie słyszał jej treści.

Jestem tajemnicą, której nikt nie poznał,
bo nie wiedział, że ma jej dociekać.

Jestem wierzem, którego nikt nie przeczytał,
ponieważ wciąż jeszcze się pisze.

Jestem snem, który się nie przyśnił,
Ponieważ oczy masz szeroko otwarte...

I szukasz mnie w zagadkach,
w tajemnicy tworzenia,
w prozie codzienności,
w snach na jawie.

Znajdź mnie, odkryj, napisz, a wyśnimy sobie nasze życie.
Zamknij oczy! Dotykaj jak ślepiec, usta i ręce mają dar widzenia.
Bądź rzeźbiarzem! Ukształtuj moje ciało dla siebie; później mi podaruj –
nas. Bo, bo... takie z nas wskazówki,
gonią się, odmierzają swój niezależny czas.

Замріяна. У думках пише листа; перераховує свої атрибути,
але вголос не зізнається. Нехай сам здогадається.

Відчує її подвійність і небажання бути нічиєю. Дивиться йому
прямо в очі, бо так дивляться щирість і несказанне:

Я загадка, яку ніхто не вирішив, бо не чув її змісту.
Я таємниця, яку ніхто не пізнав, бо не знав, що її потрібно відкрити.
Я вірш, який ніхто не прочитав, бо він усе ще пишеться.
Я сон, який не приснився, бо очі твої широко розплющені.
І шукаєш мене в загадках,

у таємниці творіння,
у прозі повсякденності,

у сні наяву.

Знайди мене, і я повірю, що існую!

Розв'яжи мене, відкрий, напиши, омріємо разом наше життя.

Заплющ очі! Торкайся, як сліпий, вуста і руки мають дар бачення.

Будь скульптором! Сформуй моє тіло для себе;

а пізніше подаруй мені – нас.

Бо, бо... такі з нас вказівники, женуться,

Відмірюють свій незалежний час.

Tom Tupanie. ze sobą po drodze Łucji Dudzińskiej jest właściwie podzielonym na części dygresyjnym poematem, napisanym poetycką prozą. To coraz bardziej ulubiona forma w polskiej poezji współczesnej. Główną bohaterką utworu jest Julia – w zamyśle autorki wyrażająca doświadczenia wielu współczesnych kobiet. Poznajemy jej wspomnienia, doświadczenia, myśli, a przede wszystkim uczucia i obserwacje. Dzieciństwo, miłosne inicjacje, spełnienia i rozczarowania, macierzyństwo, przemijanie, śmierć bliskich, chwile szczęścia, nostalgia, smutek i ból – są tematami uniwersalnymi, a przez to bliskimi wielu czytelnikom. W tle poematu toczy się druga, intensywna opowieść, która jest również istotna, co doświadczenia jego bohaterów – to nienazwana z imienia Polska ostatnich kilkudziesięciu lat, dom-świat autorki, podpatrzony i opisany z poetycką trafnością, czułym i wnikliwym okiem. Morze i góry, miasto i wieś, cywilizacja i natura, przedmioty codziennego użytku i historyczne zdarzenia, zwierzęta, rośliny i ludzie – doczekały się pod piórem poznańskiej poetki wyjątkowo trafnych lirycznych konterfektów. Tupanie Łucji Dudzińskiej – znak bezradnej, dziecięcej kontestacji, ale i dobitnie zaznaczyły własny ślad – to poetyckie cinema verite – paradoksalna prawda fikcji, nieśpiesznie rozwijający się subiektywny dokument, relacja z czyjegoś niepowtarzalnego istnienia w czasie i przestrzeni.

Magdalena Rabizo-Birek

Видання Тупіт. з собою по дорозі Луції Дудзінської – це, по суті, поділена на частини дегресивна поема, написана віршованою прозою. Така форма стає все більш популярною в польській сучасній поезії. Головною героїнею цього твору є Юля – за задумом авторки, героїня представляє досвід багатьох сучасних жінок. Ми зустрічаємо її спогади, переживання, думки і перш за все почуття та спостереження. Дитинство, любовні ініціації, втілення мрій і розчарування, материнство, швидкоплинність, смерть близьких, миті щастя, ностальгію, смуток і біль – це універсальні теми, а тому близькі багатьом читачам. На задньому плані поеми точиться друга, інтенсивна розповідь, яка є настільки ж важливою, як і досвід її героїв – це неназвана Польща за останні кількадесят років, дім-світ авторки, підглянутий і описаний з поетичною точністю, чутливим і проникливим оком. Море і гори, місто і село, цивілізація і природа, предмети побуту та історичні події, тварини, рослини і люди – дочекалися під пером познанської поетеси винятково точних ліричних образів. Тупіт Луції Дудзінської – знак безпорадного, дитячого протесту, але й чітко відбитий власний слід – це поетичний cinema verite – парадоксальна істина фантастики, суб'єктивна документальна розповідь, що повільно розвивається, звіт про чиєсь унікальне існування у часі і просторі.

Магдалена Рабізо-Бірек

ВІДГУКИ

OPINIE

Коли з'являються в українському літературознавстві такі дослідження, котре запропонувала Юлія Починок, то стає зрозуміло, що у самій українській літературі відбуваються процеси дифузії форми і жанрів поетичного тексту. Праця дисертантки, по суті, перша і вельми вдала реакція на мовний і формальний експеримент в поезії, який, як зазначає авторка, традиційно тяглий, але не до кінця з'ясований як естетичне явище. Отже, потреба у підсумуванні поетичного експерименту назріла.

До найважливішого результату дослідження Ю. Починок слід зарахувати створення дисертанткою прецеденту серйозної розмови про експериментальність в українській поезії, а також руйнування стереотипів про виключно традиційні системи віршування, формальне та жанрове одноманіття поетичних практик в українській поезії 20 і 21 століть. Дослідниця, обгрунтувавши і класифікувавши зразки експериментаторської поезії, запропонувала свій термін «українська експериментальна поезія», який, очевидно, охоплює різні формальні і жанрові нашарування в поетичній мові. Найчастіше, експериментаторство усвідомлюється як свідомий (чи підсвідомий) мистецький акт, який руйнує усталену й звичну естетичну систему і націлене на пошук іншої (нової) поетичної мови. Такі тенденції у світовій літературі можна побачити у творах футуристів, дадаїстів, сюрреалістів, які декларували свої естетичні рухи й підводили експериментаторство під певну систему мистецьких дій. Мені видається, що експериментаторство в українській сучасній поезії явище спорадичне і теоретично не задеклароване, а тому імпульсивне і не зовсім системне, про що й свідчать здобуті

Ю. Починок результати.

Василь Махно

Kiedy takie badania, zaproponowane przez Julię Poczynok, pojawiają się w ukraińskiej krytyce literackiej, staje się jasne, że w samej literaturze ukraińskiej zachodzą procesy dyfuzji formy i gatunków tekstu poetyckiego. Praca rozprawy jest bowiem pierwszą i bardzo udaną reakcją na eksperyment językowy i formalny w poezji, który, jak zauważa autor, jest tradycyjnie długi, ale nie do końca rozumiany jako zjawisko estetyczne. Dlatego potrzeba podsumowania eksperymentu poetyckiego jest dojrzałą.

Najważniejszym rezultatem badań Julii Poczynok jest stworzenie przez rozprawę precedensu poważnej rozmowy o eksperymentalności w poezji ukraińskiej, a także zniszczenie stereotypów o wyłącznie tradycyjnych systemach poezji, jednolitości formalnej i gatunkowej praktyk poetyckich w poezji ukraińskiej XX i XXI wieku. Po uzasadnieniu i sklasyfikowaniu próbek poezji eksperymentalnej badaczka proponowała termin «ukraińska poezja eksperymentalna», który oczywiście obejmuje różne warstwy formalne i gatunkowe w języku poetyckim. Najczęściej eksperymenty są postrzegane jako świadomy (lub podświadomy) akt artystyczny, który niszczy ustalony i znany system estetyczny i ma na celu znalezienie innego (nowego) języka poetyckiego. Takie tendencje w światowej literaturze można zobaczyć w pracach futurystów, dadaistów i surrealistów, którzy deklarowali swoje ruchy estetyczne i poddawali eksperymenty pewnym systemom działań artystycznych. Wydaje mi się, że eksperymentowanie poezji współczesnej Ukrainy jest zjawiskiem sporadycznym i teoretycznie niezadeklarowanym, a zatem impulsywnym i nie do końca systemowym, o czym świadczą uzyskane Julii Poczynok wyniki.

Wasył Makchno

Uwagi poniższe formułuję na podstawie przedłożonego mi autoreferatu rozprawy doktorskiej Julii Pochynok pt. *Ukraińska eksperymentalna poezja końca XX i początku XXI wieku: tekst, kontekst, intertekst*. W mojej opinii mamy do czynienia z rozprawą podejmującą, na podstawie starannie przeprowadzonego 'studium przypadku' (ukraińskiej eksperymentalnej poezji przełomu XX i XXI wieku), problematykę bardzo istotną w wymiarze teoretycznoliterackim i estetycznym. Chodzi o 'eksperymentalizm', rozumiany nie tylko jako nurt czy kierunek artystyczny (obecny i w literaturze i w

sztuce), ale także jako transhistoryczna tendencja czy strategia artystyczna (dochodząca do głosu w różnych okresach i w różnych wariantach regionalno-kulturowych historii sztuki), a może nawet jako zasadniczy dyspozytyw kulturowy – alternatywny wobec tendencji czy postaw ‘tradycjonalistycznych’ (opartych na zasadzie naśladownictwa czy ‘ponowienia wzoru’).

Ekstrapolując tę ostatnią obserwację, możnaby powiedzieć, że rozwój kultury dokonuje się poprzez rywalizację tych dwóch tendencji (i dwóch typów definiowania kultury): kultury jako symbolicznego systemu norm kontrolujących ludzkie zachowania oraz kultury jako kreowania nowych zjawisk i nowego porządku. Ten drugi nurt stał się współcześnie na świecie obiektem pogłębionej refleksji, przebiegającej najczęściej pod hasłami ‘kreatywności’ oraz ‘innowacyjności’ – i z uwagi na specyfikę współczesnej kultury, i ze względu na charakter współczesnej sztuki (w szczególności, choć nie tylko sztuki nowych mediów, network art. etc), która rezultaty swych działań nie określa już ani w kategoriach ‘dzieła’, ani w kategoriach ‘wydarzenia’, lecz w kategoriach ‘narzędzi’ (do użytku odbiorców – artyści jako wytwórcy narzędzi, ‘tool-makers’). Zauważyć warto, iż jest to sztuka, która zmierza do przełamania autonomicznego izolacjonizmu modernistycznej estetyki i otwarcia się na pełnienie funkcji poznawczych oraz społecznych.

Wskazuję na te odległe – ale i rozległe – horyzonty rozprawy doktorskiej Julii Pochynok, bo one pozwalają wyraźniej uchwycić wysokie walory zrealizowanej koncepcji badawczej. Autorka jest oczywiście dobrze świadoma istnienia całkiem bogatej tradycji badawczej w tym względzie. Lecz jej praca jest przede wszystkim świadectwem samodzielności i odwagi w stawianiu sobie bardzo ambitnych zadań poznawczych, teoretycznej inwencji i zdolności do budowania śmiałej syntezy problemowej. Krótko mówiąc: wiele wskazuje na to, że jest to praca jednocześnie: merytorycznie wartościowa, odkrywczą oraz inspirująca do dyskusji czy rozwinięć zarysowanych wątków.

Ryszard Nycz

Я роблю такі зауваження на основі самопрезентації дисертації Юлії Починок під назвою Українська експериментальна поезія кінця 20 - початку 21 століття: текст, контекст, інтертекст. На мою думку, ми маємо справу з дисертацією, яка займається на основі ретельно проведеного «кейс-дослідження» (українська експериментальна поезія межі 20-го та 21-го століть) дуже важливими питаннями у теоретичному та літературно-естетичному вимірах. Йдеться про «експерименталізм», що розуміється не лише як культурний чи художній напрям (присутній у літературі та мистецтві), але й як трансісторична тенденція чи мистецька стратегія (яка виходить на перший план у різні періоди та в різних регіональних та культурних варіантах історії мистецтва), а може бути, навіть як основна культурна диспозиція - альтернатива тенденціям або «традиціоналістичним» поглядам (заснована на принципі наслідування або «повторення образу»).

Екстраполюючи це останнє спостереження, можна сказати, що розвиток культури здійснюється завдяки суперництву цих двох тенденцій (і двох типів визначальної культури): культура як символічна система норм, що контролюють поведінку людини та культуру як створення нових явищ та нового порядку. Ця друга тенденція нині стала об’єктом поглибленої рефлексії, найчастіше під гаслами «творчість» та «інновація» - через специфіку сучасної культури та через характер сучасного мистецтва (зокрема, але не лише мистецтва нових медіа, мистецтво мережі тощо), яке вже не визначає результати своєї діяльності в термінах «робота» або в «подіях», а в «інструментах» (для використання реципієнтами - художниками як «виробниками інструментів»). Варто зазначити, що це мистецтво, яке має на меті порушити автономний ізоляціонізм модерністської естетики та відкрити пізнавальні та соціальні функції.

Я вказую на ці далекі, але також обширні горизонти дисертації Юлії Починок, оскільки вони дозволяють чітко фіксувати високі якості реалізованої дослідницької концепції. Автор, очевидно, добре знає існування в цьому плані досить багатой дослідницької традиції. Але її робота є перш за все свідченням незалежності та мужності у виконанні дуже амбітних пізнавальних завдань, теоретичному винаході та вмінні будувати сміливий синтез проблем. Коротше кажучи: є багато

ознак того, що це твір одночасно: істотно цінний, виявляючи та надихаючи обговорювати або розвивати окреслені теми.

Ришард Нич

Pani Julia Poczynok dała się poznać jako bardzo kompetentna znawczyni problematyki współczesnej literatury eksperymentalnej podczas licznych konferencji naukowych, wykładów i odczytów (m.in. w Krakowie, Lublinie, Pińczowie), wygłaszanych choćby w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego czy w Muzeum Sztuki Współczesnej (MOCAK). Włączyła się ponadto w prace projektu badawczego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego «Awangarda Europy Środkowej i Wschodniej – innowacja czy naśladownictwo» prowadzonego m.in. przeze mnie na Wydziale Polonistyki UJ. Współpracowała także z portalem kulturalnym i wydawnictwem Ha!art czy czasopismem kulturalnym «Fragile» – na ich łamach zamieściła w języku polskim bardzo ciekawe artykuły na temat eksperymentów wizualnych w poezji ukraińskiej, a także recenzje m. in. Nicka Monforta.

Jakub Kornchauser

Пані Юлія Починок виявилася дуже компетентним знавцем сучасної експериментальної літератури під час численних наукових конференцій та лекцій (у Кракові, Любліні, Пінчуві тощо), які читала навіть в Інституті східнослов'янської філології Ягеллонського університету або Музеї сучасного мистецтва (МОСАК). Крім того, вона долучилась до роботи дослідницького проекту Міністерства науки та вищої освіти «Авангард Центральної та Східної Європи - інновації чи імітація», що проводився серед інших також мною на факультеті польських студій Ягеллонського університету. Вона також співпрацювала з культурним порталом та видавництвом Ha! Art або культурним журналом Fragile - на сторінках яких опублікувала дуже цікаві статті про візуальні експерименти в українській поезії, а також рецензії польською мовою, зокрема на Ніка Монфорта.

Якуб Корнхаузер